

Rapportage
Evaluatie BoekStart 2011
Stichting Lezen & SIOB

BoekStart

Colofon

In opdracht van:

Rapportage:

© Cubiss 2011

Inhoud

1.	Inleiding	4
2.	Bevindingen	5
2.1.	Achtergrond	5
2.2.	Uitvoering en bereik	9
2.3.	BoekStartEnVerder Brochure	23
2.3.1.	Brochure voor de ouders	24
2.3.2.	Brochure voor intermediairs	28
3.	Samenvatting	33

1. Inleiding

BoekStart heeft zich als landelijk programma goed weten te vestigen in het land. In Den Haag is enige tijd geleden de 500ste vestiging geopend en er komen steeds weer nieuwe bij: de teller ligt op dit moment zelfs al boven de 600.

In deze rapportage is onderzoek gedaan naar BoekStart. Doel van het onderzoek was om BoekStart te evalueren onder de bibliotheken in Nederland die deelnemen aan het project, ten einde een beeld te krijgen van hun ervaringen, de uitvoering en het bereik van BoekStart.

Om BoekStart te kunnen evalueren is gebruik gemaakt van een digitale vragenlijst die is uitgezet onder de deelnemende bibliotheken. Hiervoor zijn BoekStart coördinatoren in april en mei benaderd via de e-mail met behulp van e-mailadressen die zijn aangeleverd door de PSO's. Van de 500 vestigingen die ten tijde van het onderzoek meededen aan BoekStart, hebben er in totaal zo'n 300 deelgenomen aan het onderzoek. In de digitale vragenlijst die hen is gestuurd bevonden zich zowel evaluatieve vragen over BoekStart, als vragen over de BoekStartEnVerder brochure.

In hoofdstuk 2 vindt men de belangrijkste bevindingen van het onderzoek weergegeven in figuren en waar nodig in tabellen. De resultaten zijn voornamelijk weergegeven in percentages. In verband met automatische afronding kan het een enkele keer zo zijn dat een percentage op 101% uitkomt in plaats van 100%. De open antwoorden in dit onderzoek zijn letterlijk overgenomen van de BoekStart coördinatoren. De rapportage wordt afgesloten met conclusies.

In de rapportage is steeds een vergelijking gemaakt tussen de BoekStart resultaten voor de tien grootste gemeenten uit *het onderzoek* (Amsterdam, Den Haag, Utrecht, Eindhoven, Almere, Enschede, Apeldoorn, Arnhem, Haarlemmermeer en 's-Hertogenbosch), versus de overige gemeenten. Tevens wordt een beeld geschetst van alle gemeenten tezamen, voor een totaaloverzicht. De lijst met tien grootste gemeenten uit het onderzoek is gebaseerd op de gemeenten met de grootste inwoneraantallen van Nederland, zoals gepubliceerd op Wikipedia (http://nl.wikipedia.org/wiki/Lijst_van_grootste_gemeenten_in_Nederland). In dit onderzoek wordt met name gekeken naar het totaalbeeld, omdat deze resultaten (gezien de omvang van de respons) het meest representatieve beeld geven.

2. Bevindingen

2.1. Achtergrond

Alvorens in te gaan op de resultaten van de evaluatie, is het van belang om te weten door welke bibliotheken en gemeenten deze is ingevuld. In tabel 1 zijn deze gegevens weergegeven, samen met het aantal deelnemende vestigingen en de data waarop de vragenlijst is ingevuld en waarop BoekStart van start is gegaan.

Tabel 1. Achtergrondinformatie

Nr.	Bibliotheek	Gemeente	Aant. deelnemende vestigingen	Datum ingevuld	Start BoekStart
1.	Arnhem	Arnhem	5	22-5-2011	28-5-2011
2.	Basisbibliotheek Maasland	Veghel	2	26-4-2011	21-4-2011
3.	Bergen NH	Bergen NH	2	19-5-2011	1-2-2011
4.	Bibliocenter	Leudal en Weert	2	28-4-2011	19-5-2010
5.	BiblioNu	Horst aan de Maas	8	16-5-2011	10-6-2010
6.	BibliOosterschelde	Schouwen-Duiveland	3	28-4-2011	24-6-2010
7.	BibliOosterschelde	Reimerswaal	5	09-5-2011	16-3-2011
8.	BibliOosterschelde Tholen	Tholen	4	09-5-2011	30-6-2010
9.	BiblioPlus	-	-	-	-
10.	Bibliorura	Roermond	2	05-5-2011	1-7-2010
11.	Bibliotheek Aa en Hunze	Aa en Hunze	4	18-5-2011	27-4-2011
12.	Bibliotheek Assen	Assen	5	17-5-2011	18-5-2010
13.	Bibliotheek de Groene Venen	Boskoop, Waddinxveen, Zuidplas	4	24-5-2011	19-1-2011
14.	Bibliotheek Den Haag	Den Haag	11	10-5-2011	1-1-2010
15.	Bibliotheek Eemland	-	-	-	-
16.	Bibliotheek Eindhoven	Eindhoven	10	11-5-2011	01-5-2010
17.	Bibliotheek gemeente Barneveld	-	-	17-5-2011	22-12-2010
18.	Bibliotheek Haarlemmermeer	Gemeente Haarlemmermeer	1	02-5-2011	29-09-2009
19.	Bibliotheek Heerenveen	Heerenveen	2	28-4-2011	16-12-2009
20.	Bibliotheek Helmond-Peel	Helmond, Deurne, Someren, Asten	10	17-5-2011	1-7-2010
21.	Bibliotheek Hilversum	-	-	-	-
22.	Bibliotheek Hof van Twente	Hof van Twente	4	26-4-2011	1-2-2011
23.	Bibliotheek Holten	Rijssen-Holten (Holten)	2	30-5-2011	11-3-2010
24.	Bibliotheek Hoogeveen	Hoogeveen	2	13-5-2011	27-11-2009
25.	Bibliotheek Katwijk	Katwijk	3	12-5-2011	21-1-2011
26.	Bibliotheek Kerkrade	-	-	-	-
27.	Bibliotheek Kop van Overijssel	Steenwijkerland	1	26-4-2011	24-10-2011
28.	Bibliotheek Landgraaf	Landgraaf	1	26-5-2011	28-5-2011
29.	Bibliotheek Lek & IJssel	IJsselstein	1	29-4-2011	09-3-2011

Tabel 1. Achtergrondinformatie - vervolg

Nr.	Bibliotheek	Gemeente	Aant. deelnemende vestigingen	Datum ingevuld	Start BoekStart
30.	Bibliotheek Midden-Brabant	Waalwijk	3	15-5-2011	1-1-2009
31.	Bibliotheek Montferland	Montferland	2	26-4-2011	25-09-2009
32.	Bibliotheek Nijkerk	Nijkerk	2	-	-
33.	Bibliotheek Noord-Veluwe	Epe	2	16-5-2011	1-1-2010
34.	Bibliotheek Noordwest Veluwe	Gemeente	1	-	29-09-2009
35.	Bibliotheek Noordwest Veluwe	Nunspeet	2	05-5-2011	13-09-2010
36.	Bibliotheek Oostland	Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland	3	17-5-2011	26-1-2011
37.	Bibliotheek Rijssen	Rijssen-Holtten (Rijssen)	2	30-5-2011	25-1-2011
38.	Bibliotheek Rivierenland	Neerijnen	3	12-5-2011	15-11-2009
39.	Bibliotheek Rivierenland	Tiel	1	17-5-2011	24-3-2010
40.	Bibliotheek Rivierenland	Druten	2	17-5-2011	20-1-2010
41.	Bibliotheek Rivierenland	Maasdriel	3	18-5-2011	10-11-2010
42.	Bibliotheek 's-Hertogenbosch	's-Hertogenbosch	3	18-5-2011	24-4-2009
43.	Bibliotheek Utrecht	Utrecht	4	11-7-2011	9-2-2011
44.	Bibliotheek VANnU	Moerdijk	5	9-6-2011	21-1-2010
45.	Bibliotheek Veldhoven	Veldhoven	1	23-5-2011	21-4-2010
46.	Bibliotheek Venlo	Venlo	5	02-5-2011	1-4-2010
47.	Bibliotheek Waterland	6 gemeenten	6	-	-
48.	Bibliotheek Waterweg (Schiedam)	Schiedam	2	17-5-2011	12-10-2010
49.	Bibliotheek West-Achterhoek	Doetinchem en Doesburg	2	11-5-2011	20-1-2010
50.	Bibliotheek Zoetermeer	-	-	26-4-2011	-
51.	Bibliotheek Zuid-Hollandse Delta	Brielle, Hellevoetsluis, Oostflakkee, Westvoorne	6	09-5-2011	01-10-2009
52.	Bibliotheekbrummenvoorst	Brummen en Voorst	5	27-4-2011	1-11-2010
53.	Bibliotheeknetwerkhzo	13 gemeentes	20	16-5-2011	1-1-2011
54.	Bibliotheeken Eemland	Leusden en Woudenberg	4	28-4-2011	3-11-2010
55.	BplusC	Leiden en Leiderdorp	4	03-5-2011	2-1-2011
56.	Brunssum	Brunssum	1	26-4-2011	6-4-2011
57.	CODA	Apeldoorn	1	12-5-2011	8-9-2009
58.	Damwoude (organisatie BNOF)	Dantumadeel	1	16-5-2011	18-5-2011
59.	De Bibliotheek A tot Z	Alblasserdam	1	18-5-2011	15-12-2010
60.	De Bibliotheek Deventer	Deventer	2	11-5-2011	19-1-2011
61.	De bibliotheek Maas en Peel	Peel en Maas	5	11-5-2011	01-3-2011
62.	De Bibliotheek Sevenum	Horst aan de Maas (kern Sevenum)	1	19-5-2011	4-6-2010
63.	De Bibliotheek Wierden	Wierden	2	10-5-2011	11-3-2010
64.	De Bieb voor de Zaanstreek	Zaanstad, Wormerland, Oostzaan	7	31-5-2011	30-11-2009
65.	De Lage Beemden	Boekel / Gemert-Bakel / Laarbeek	6	17-5-2011	5-11-2010

Tabel 1. Achtergrondinformatie - vervolg

Nr.	Bibliotheek	Gemeente	Aant. deelnemende vestigingen	Datum ingevuld	Start BoekStart
66.	De Meierij	Boxtel, Schijndel, Vught, Sint Oedenrode, Sint Michielsgestel, Haaren	16	26-5-2011	23-6-2010
67.	De nieuwe bibliotheek	Almere	3	28-4-2011	1-7-2010
68.	De Wolden	De Wolden	4	09-5-2011	10-1-2011
69.	Dokkum	Dongeradeel	1	16-5-2011	16-12-2009
70.	Emmen	Emmen	9	18-5-2011	15-1-2010
71.	FlevoMeer	Lelystad	1	-	-
72.	FlevoMeer bibliotheek Dronten	-	-	26-4-2011	2-4-2010
73.	FlevoMeer Bibliotheek Zeewolde	Zeewolde	1	26-4-2011	3-4-2010
74.	G4 OBA Amsterdam	Amsterdam	7	6-6-2011	1-6-2010
75.	Graafschap bibliotheken	Lochem en Zutphen	4	16-5-2011	1-2-2010
76.	Hallum (organisatie BNOF)	Ferwerderadeel	1	16-5-2011	25-5-2011
77.	Hengelo	Hengelo	1	02-5-2011	22-6-2011
78.	Heusden	Heusden	3	12-5-2011	27-1-2010
79.	Heuvelland bibliotheken	-	-	-	-
80.	IJmond noord	Beverwijk	3	12-5-2011	22-11-2010
81.	Joure	Skarsterlân	3	10-5-2011	1-2-2011
82.	Kampen	Kampen	1	02-5-2011	9-2-2011
83.	Kollum	Kollumerland	1	16-5-2011	18-4-2011
84.	KopGroep Bibliotheken	Texel	1	29-4-2011	25-1-2011
85.	Liemers Bibliotheken	Duiven, Rijnwaarden, Westervoort, Zevenaar	6	23-5-2011	3-1-2011
86.	Lingewaard	-	-	27-4-2011	1-2-2010
87.	Maassluis/Midden-Delfland	-	-	23-6-2011	14-4-2011
88.	Maastricht	Maastricht	3	6-7-2011	9-11-2010
89.	Meerssen	-	-	-	-
90.	Meppel / Nijeveen	Meppel / Nijeveen	2	18-5-2011	30-6-2011
91.	Nieuwerkerk aan den IJssel	Zuidplas	1	18-5-2011	01-10-2010
92.	OB Smalingerland	Smalingerland	1	26-4-2011	11-5-2011
93.	Openbare Bibliotheek Enschede	Gemeente Enschede	2	16-5-2011	11-3-2010
94.	Openbare Bibliotheek Wijchen	Wijchen	1	28-4-2011	01-10-2009
95.	Regiobibliotheek Z-O-U-T, locatie Rhenen	Rhenen	2	18-5-2011	17-11-19
96.	Regiocultuurcentrum Utrecht midden (Zeist)	Zeist	1	13-5-2011	24-12-2010
97.	Schunck Bibliotheek Heerlen	Heerlen	1	18-5-2011	31-5-2010
98.	Stichting Bibliotheken SúdFryslan	Lemsterland	5	18-5-2011	1-2-2011
99.	Stichting DOK	Delft	3	25-5-2011	1-9-2010
100.	Stichting Samenwerkende Bibliotheken Bergen Heiloo Langedijk	Heiloo	1	26-4-2011	26-1-2011

Tabel 1. Achtergrondinformatie - vervolg

Nr.	Bibliotheek	Gemeente	Aant. deelnemende vestigingen	Datum ingevuld	Start BoekStart
101.	Surhuisterveen, Buitenpost (organisatie BNOF)	Achtkarspelen	2	16-5-2011	04-5-2011
102.	Theek 5	Gilze en Rijen	2	23-5-2011	21-1-2009
103.	Twenterand	Twenterand	4	26-5-2011	11-3-2010
104.	Uden	Uden	2	26-4-2011	10-7-2010
105.	Vlissingen	Vlissingen	1	8-7-2011	1-12-2010
106.	Zeeuwse Bibliotheek	Middelburg	1	-	-
107.	Zeeuwse Bibliotheek	Veere	3	26-4-2011	17-11-2010

Voor het onderzoek zijn bijna 150 BoekStart coördinatoren via e-mail benaderd voor deelname aan de evaluatie. Hoewel de meesten van hen de evaluatie hebben ingevuld, had niet iedereen hier de gelegenheid toe.

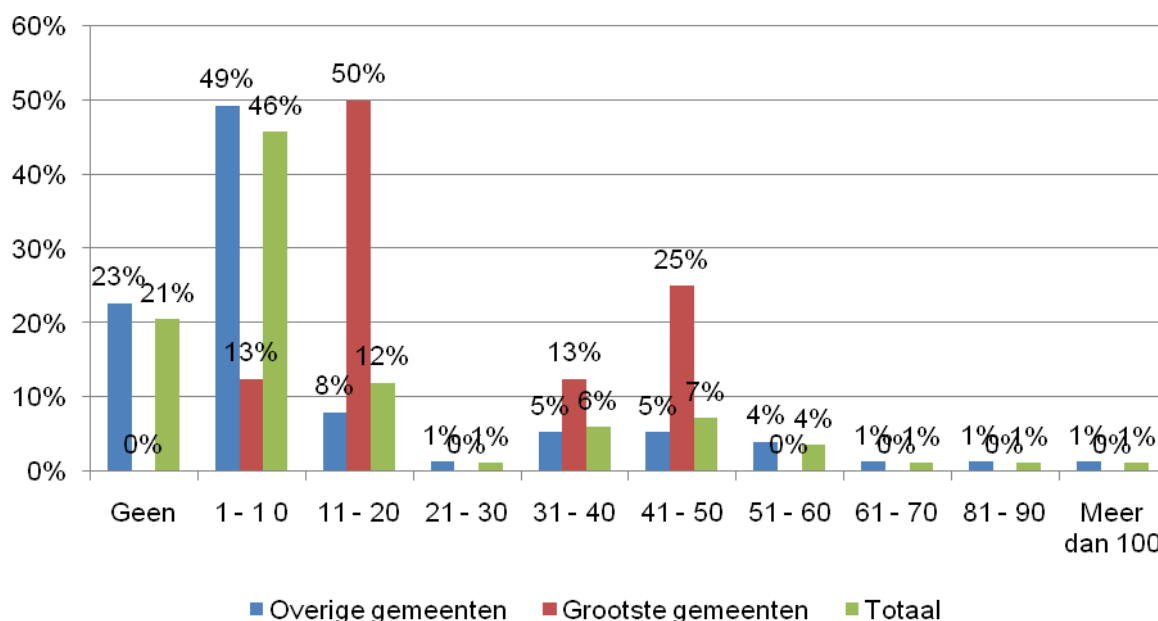
Desondanks hebben veel coördinatoren de evaluatie ingevuld (zie tabel 1). In totaal hebben 102¹ bibliotheken/bibliotheekvestigingen uit het hele land deelgenomen aan het onderzoek. De bibliotheken variëren van grote stadsbibliotheken tot kleine dorpsbibliotheken. De meeste BoekStart coördinatoren uit bovenstaande lijst hebben de volledige vragenlijst ingevuld. Sommige BoekStart coördinatoren hebben de vragenlijst gedeeltelijk ingevuld.

In de tabel is te zien dat de meeste bibliotheken de vragenlijst per gemeente hebben ingevuld, enkele bibliotheken hebben meerdere gemeenten samengepakt bij het invullen van de evaluatie. In totaal is de vragenlijst ingevuld voor 141 gemeenten. Het totale aantal deelnemende vestigingen komt uit op 318. De tabel illustreert ook dat 47 bibliotheken in 2010 zijn begonnen met BoekStart. Veertien bibliotheken zijn in 2009 begonnen met BoekStart en 34 bibliotheken in 2011.

¹ Vijf bibliotheken hebben behalve de naam van hun bibliotheek en eventueel een datum niks ingevuld.

2.2 Uitvoering en bereik

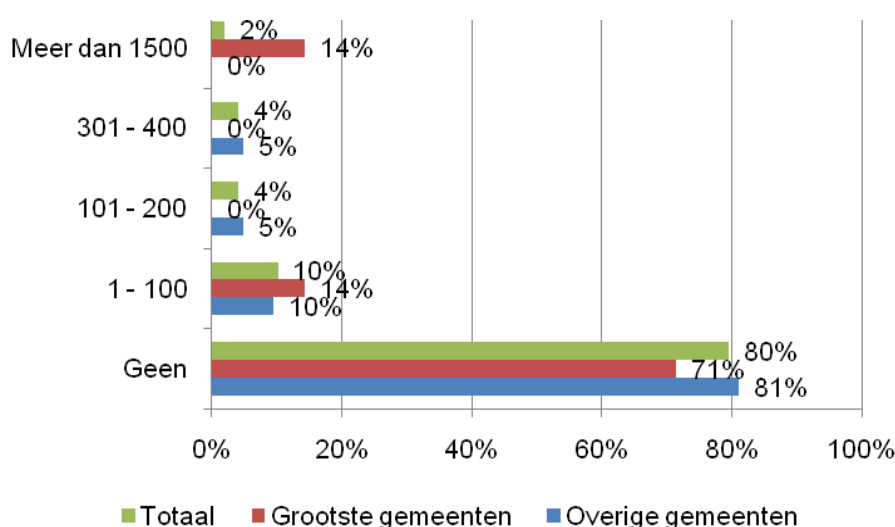
Nu in kaart is gebracht wie de deelnemende bibliotheken en gemeenten zijn, zal nader in worden gegaan op de aspecten uitvoering en bereik. In onderstaande figuur is in percentages geïllustreerd hoeveel baby's (van 0 tot maximaal 1,5 jaar oud) er al lid waren van de bibliotheek, vóór deelname aan BoekStart.

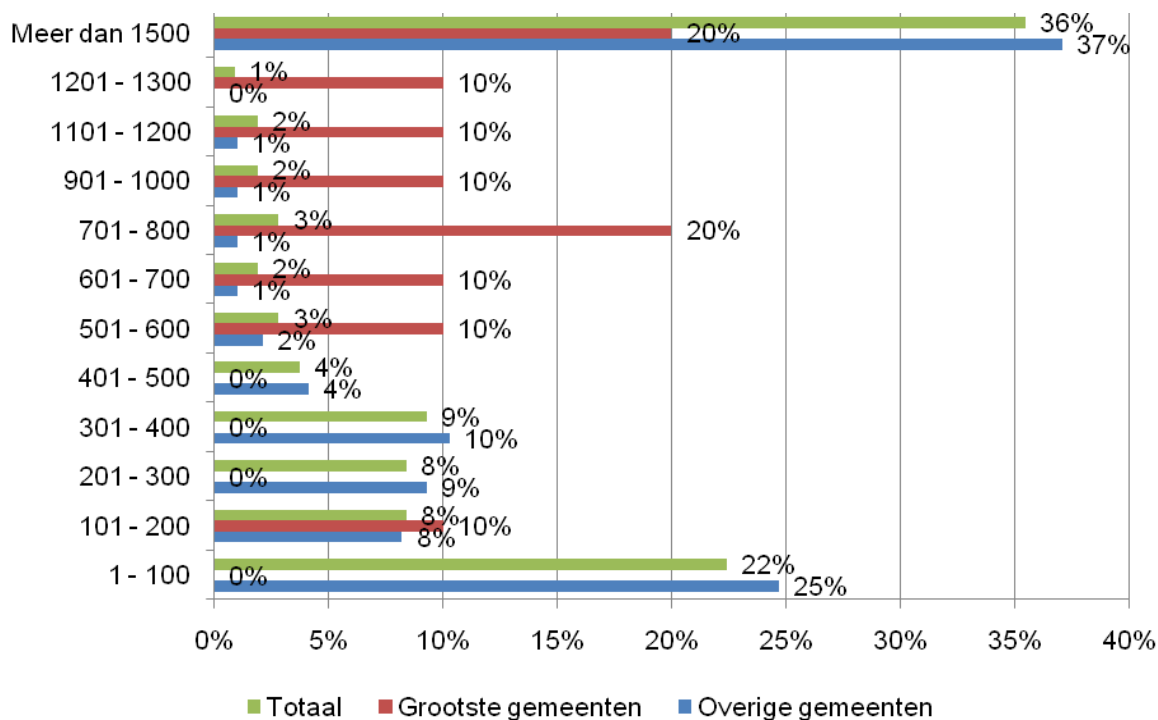
Figuur 2. Aantal baby's (0 tot max. 1,5 jaar) dat lid van de bibliotheek was vóór deelname BoekStart (%)

Kijkt men naar het totaalplaatje dan valt op dat in bijna de helft van de situaties er 1 tot 10 baby's al lid worden van de bibliotheek vóór BoekStart. In 23 procent van gevallen waren er nog géén babyleden vóór de invoering van het project.

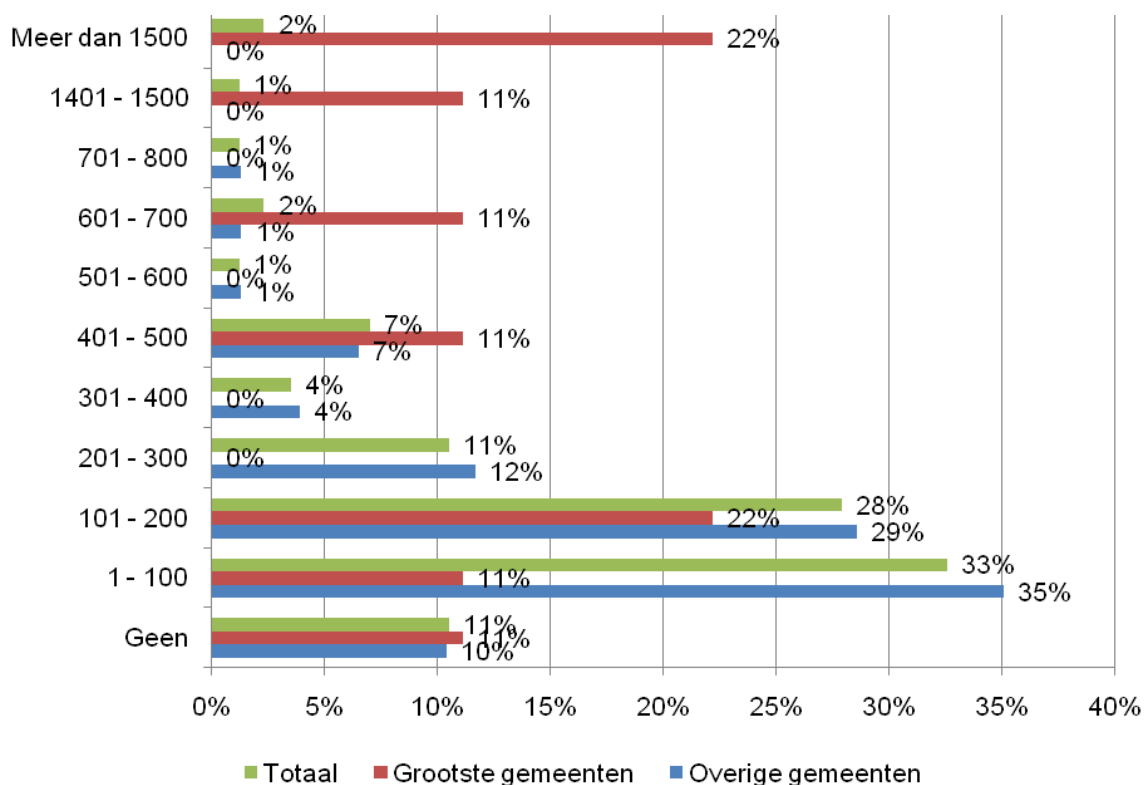
In de figuren 3a, 3b en 3c is weergegeven hoeveel brieven er in respectievelijk 2009, 2010 en 2011 zijn verstuurd.

Figuur 3a. Aantal verstuurde brieven in 2009 (%)

Figuur 3b. Aantal verstuurde brieven in 2010 (%)

Figuur 3c. Aantal verstuurde brieven in 2011 (%)

Wat opvalt als men de drie figuren naast elkaar vergelijkt, is dat er in 2009 relatief weinig brieven zijn verstuurd, in 2010 juist veel brieven en in 2011 weer wat minder in vergelijking tot 2010. Echter, voor

het jaar 2011 geldt natuurlijk ook dat dit nog een lopend jaar is waarin er nog brieven zullen worden verzonden, maar die hier nog niet in terug te zien zijn.

Kijkt men naar de afzonderlijke figuren, dan is in figuur 3a te zien dat in 80 procent van de gemeenten in 2009 géén brieven zijn verstuurd. In de gemeenten waar wel brieven zijn verstuurd zijn dit er veelal tussen de 1 en 100 stuks. Een paar bibliotheken heeft meer dan 1500 brieven verstuurd.

Was er in 2009 nog sprake van slechts enkele gevallen waar meer dan 1500 brieven zijn verstuurd, zo was dit in 2010 heel anders. In figuur 3b is te zien dat bijna 40 procent van alle gemeenten meer dan 1500 brieven heeft verstuurd. Dit is met name te danken aan de overige gemeenten.

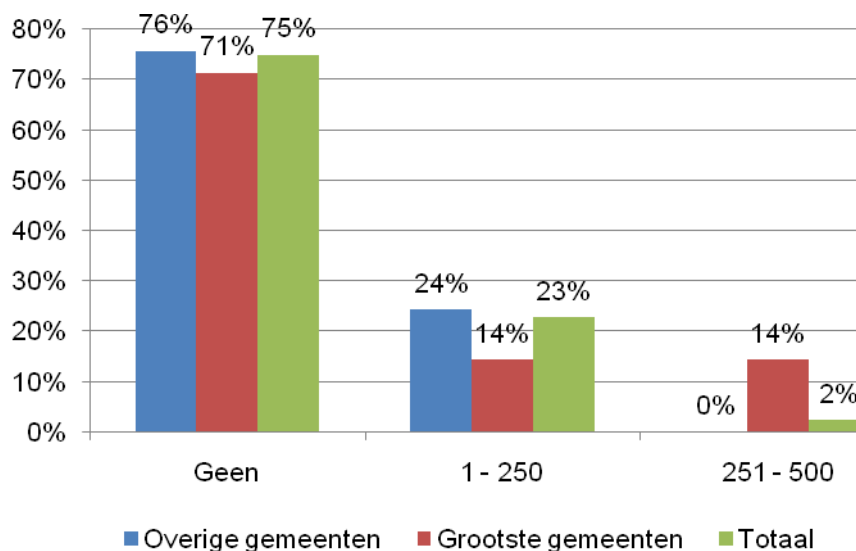
In 2011 hebben de meesten tussen de 1 en 200 brieven verzonden. Bijna een kwart van de grote gemeenten (2 à 3 grote gemeenten dus) heeft dit jaar al meer dan 1500 brieven verzonden.

Voor het algemene beeld is in tabel 3d ook nog eens het totale aantal verstuurd brieven per jaar weergegeven. Ook hier ziet men dezelfde trend als in de figuren, waarbij te zien is dat in 2010 tot nu toe de meeste brieven zijn verzonden.

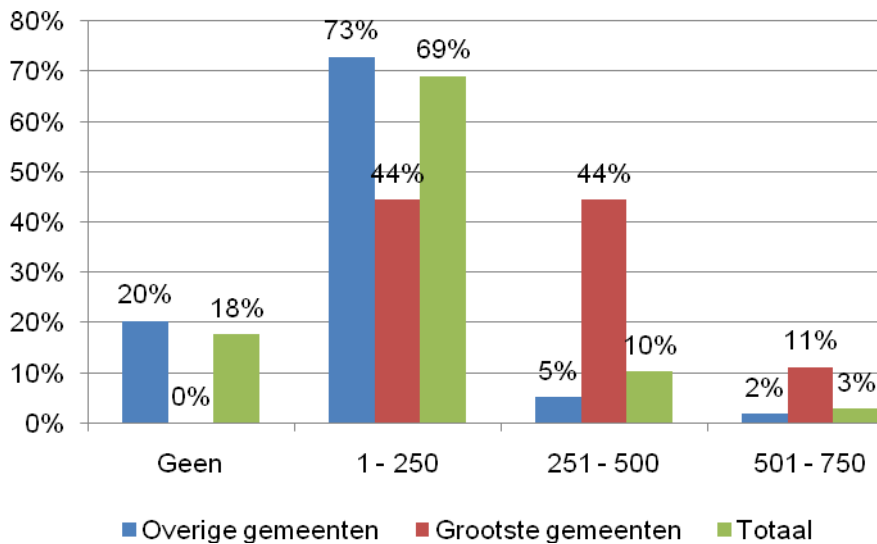
Tabel 3d. Verstuurd brieven in totale aantallen

Jaar	Aantal
2009	2988
2010	23607
2011	19008

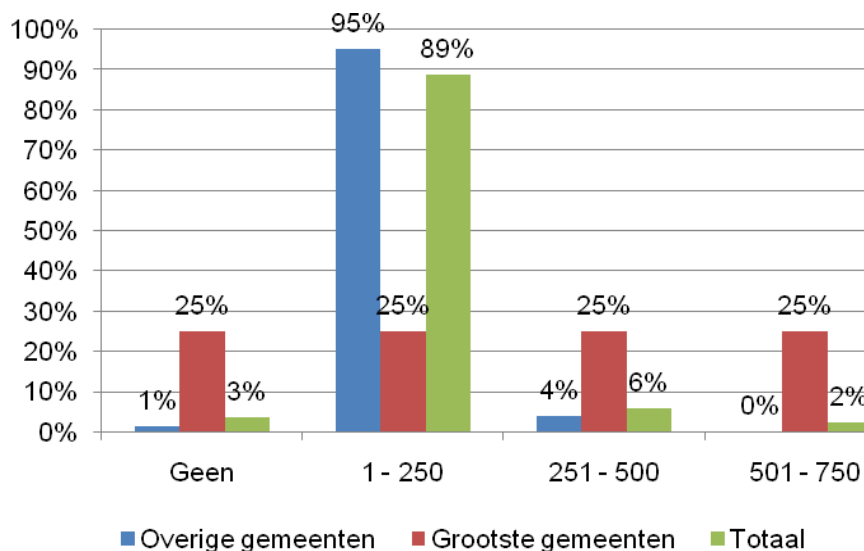
Nu, in hoeverre hebben de brieven hun vruchten afgeworpen? Figuur 4a, 4b en 4c illustreren hoeveel BoekStartkoffertjes er in de bibliotheken zijn opgehaald. Ook hier zijn er verschillen te zien in de jaartallen. Waar in 2009 in driekwart van de gevallen geen koffertjes zijn opgehaald, is in 2010 te zien dat in 69% van de gemeenten er 1 tot 250 koffertjes zijn opgehaald. In de grootste gemeenten zijn er gemiddeld wat meer koffertjes opgehaald.

Figuur 4a. Aantal in de bibliotheek opgehaalde BoekStartkoffertjes in 2009

Figuur 4b. Aantal in de bibliotheek opgehaalde BoekStartkoffers in 2010 (%)

Figuur 4c. Aantal in de bibliotheek opgehaalde BoekStartkoffers in 2011(%)

Hoewel er in slechts een paar gemeenten nog geen koffertjes zijn opgehaald, heeft 89 procent van de gemeenten aangegeven dat erin 2011 tussen de 1 en 250 koffertjes zijn opgehaald.

Hoe zit het met de verhouding opgehaalde BoekStartkoffertjes ten opzichte van het aantal verstuurd brieven? Hoewel het niet mogelijk is om te bepalen of een individu dat een koffertje heeft opgehaald, dit daadwerkelijk heeft gedaan naar aanleiding van de brief, geeft tabel 4e wel een beeld van hoe de brieven en koffertjes zich tot elkaar verhouden.

Tabel 4e. Verhouding opgehaalde koffertjes t.o.v. verstuurd brieven (%)²

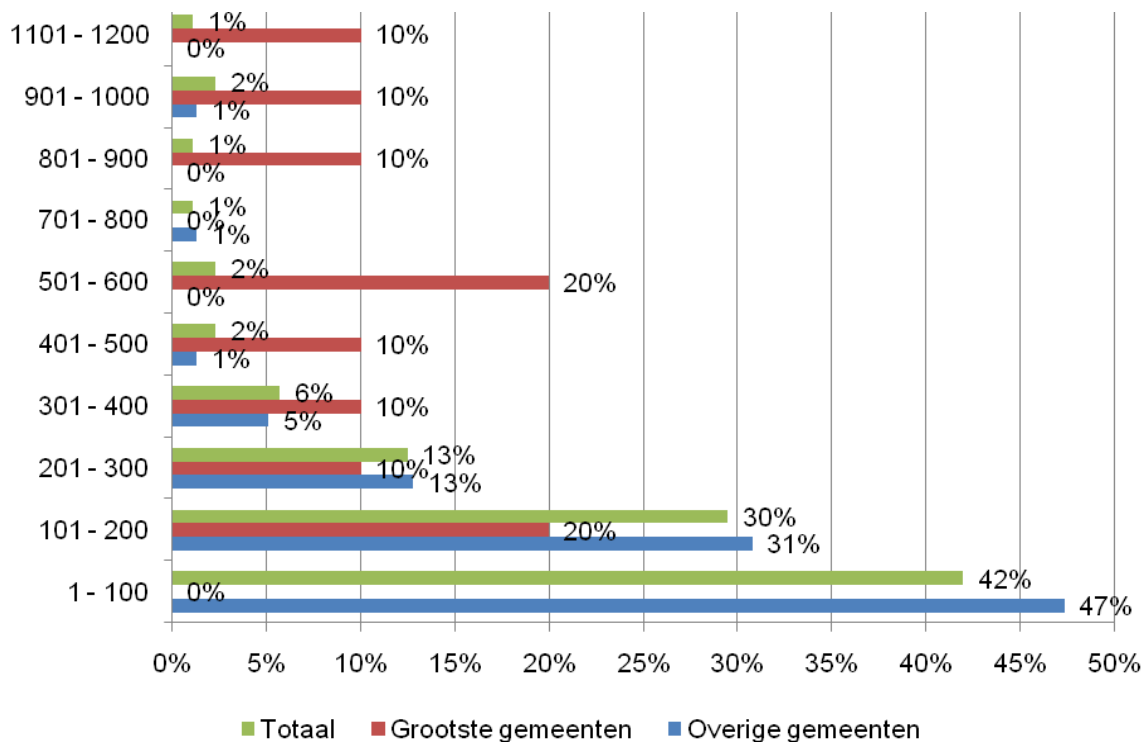
Jaar	Percentage
2009	29

² In de bijlage is een tabel weergegeven met daarin de verhouding opgehaalde koffertjes t.o.v. verstuurd brieven voor alle bibliotheken afzonderlijk.

2010	38
2011	40

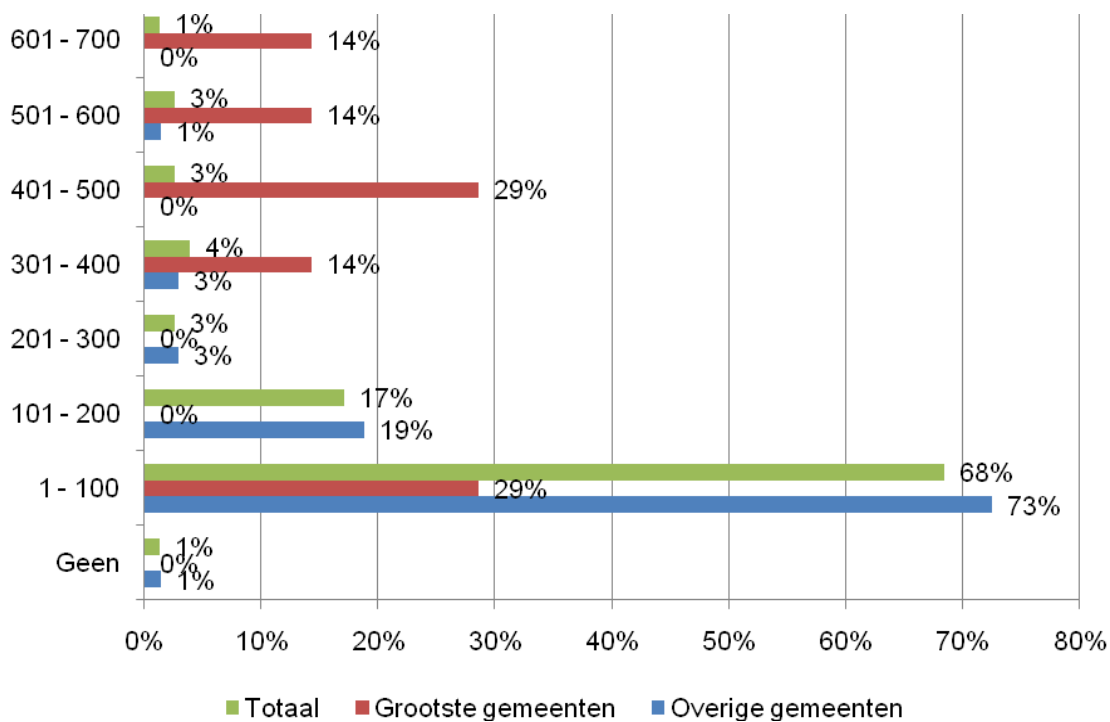
Zo illustreert de tabel dat verhoudingsgewijs in 2011 er relatief meer koffertjes (40 procent) zijn opgehaald in verhouding tot het aantal brieven dat is verstuurd dan in 2009 (29 procent). Dus, in de afgelopen jaren zijn er relatief meer koffertjes opgehaald, in verhouding tot het aantal verstuurde brieven.

Het BoekStartkoffertje heeft geleid tot nieuwe (baby-)leden in de bibliotheek, zo blijkt uit figuur 5. In 42 procent van alle bibliotheken zijn er tussen de 1 en 100 leden bij gekomen. Dertig procent van de bibliotheken heeft er tussen de 100 en 200 nieuwe (baby-)leden bij gekregen naar aanleiding van de koffertjes. Dertien procent van alle bibliotheken heeft tussen de 200 en 300 nieuwe leden erbij gekregen.

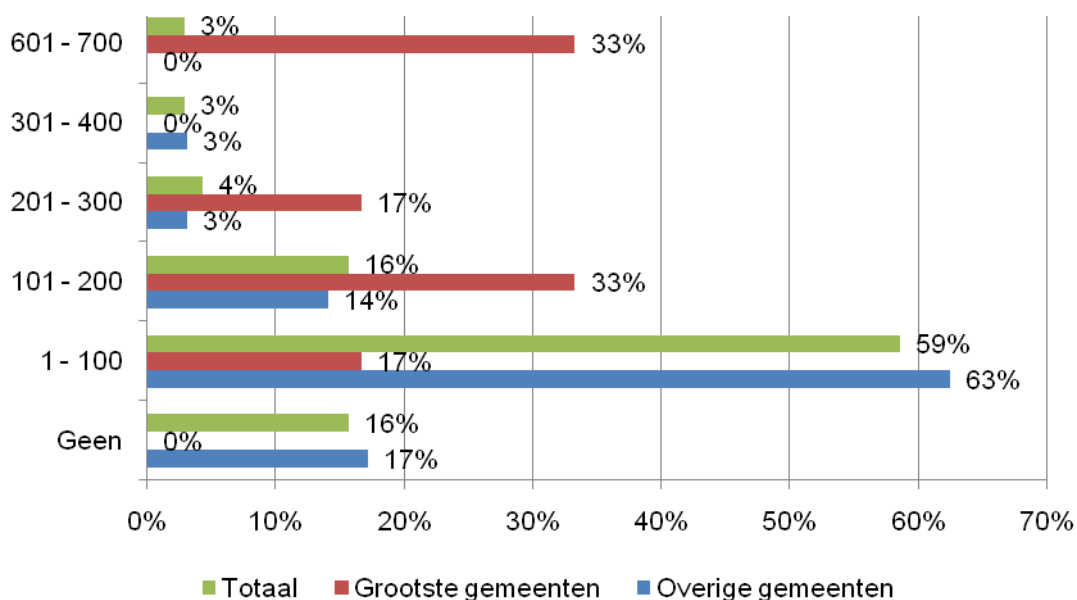
Figuur 5. Aantal nieuwe babyleden n.a.v. ophalen van BoekStartkoffer (%)

Hoeveel *actieve* babyleners zijn er op dit moment aanwezig in de bibliotheken? Figuur 6 laat dit beeld zien.

Figuur 6. Aantal actieve babyleners (op dit moment)³ (%)

Wat opvalt is dat er bijna geen 'non-actieve' babyleners zijn, in verreweg de meeste bibliotheken (68%) zijn er tussen de 1 en 100 baby's actieve babyleners.

Figuur 7a. Aantal baby nulleners (%)

In figuur 7 is te zien dat 16 procent van alle bibliotheekvestigingen géén baby nulleners heeft. In 59 procent van de gemeenten wordt aangegeven dat er tussen de 1 en 100 baby nulleners in het bestand zitten. Zo'n 16 procent van alle bibliotheken heeft tussen de 100 en 200 baby nulleners.

³ De definitie 'op dit moment' kan echter wel verschillen voor de BoekStart coördinatoren.

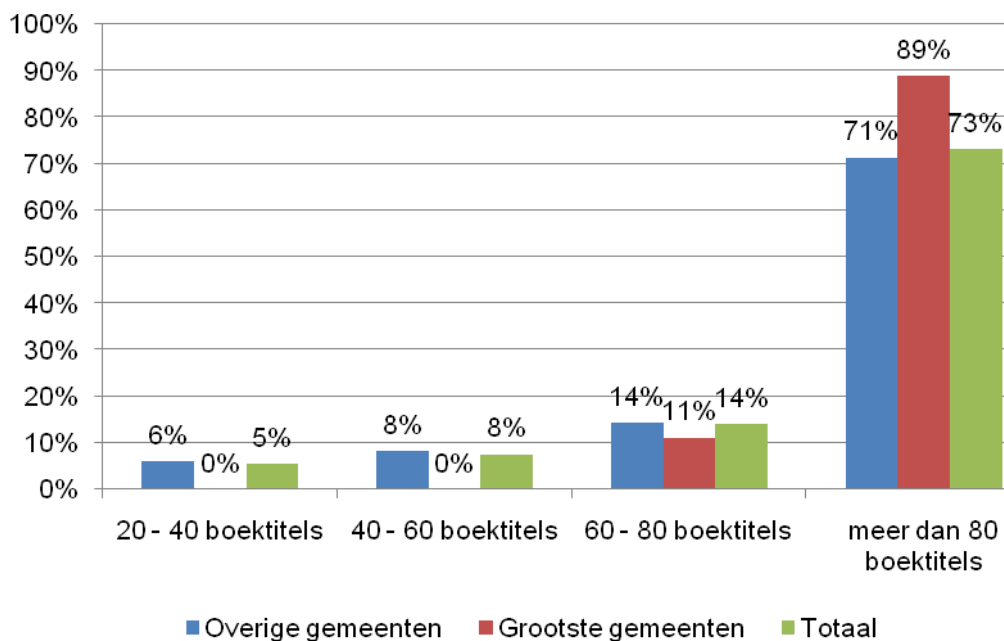
In tabel 7b zijn een aantal gegevens met betrekking tot baby(nul)leners in één overzicht geplaatst.

Tabel 7b. Babyleners in aantallen en gemiddelden

	Nieuwe babyleners (over 88 bibliotheken)	Actieve babyleners (over 76 bibliotheken)	Baby nulleners (over 70 bibliotheken)
Gemiddeld per bibliotheek	186	108	83
Totaal aantal over alle bibliotheken	16366	8219	5832

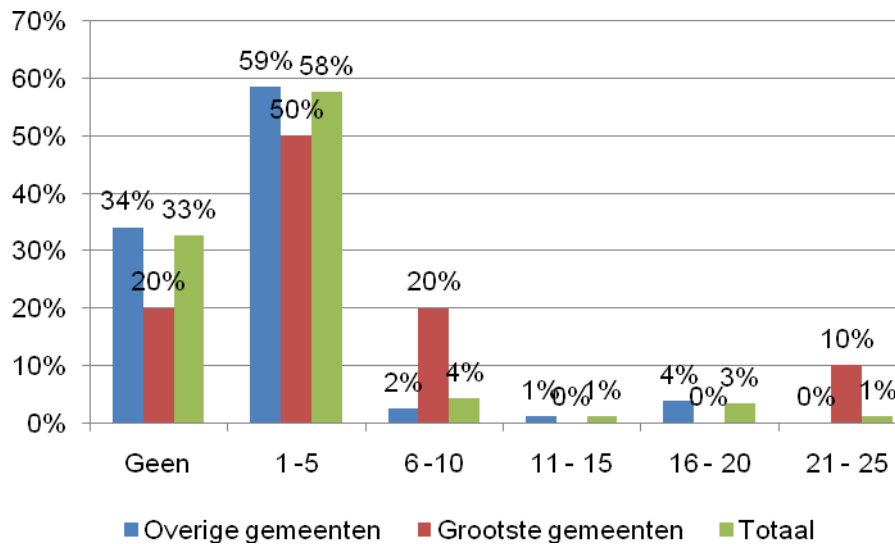
Het overzicht laat zien hoeveel nieuwe en actieve babyleners en baby nulleners er gemiddeld per bibliotheek zijn. Er zijn in totaal meer dan 8000 actieve babyleners, tegenover bijna 6000 nulleners.

Figuur 8 laat zien hoe groot het aanbod aan boektitels voor baby's is in de bibliotheken en gemeenten. In bijna driekwart van alle gemeenten zijn er meer dan 80 titels verkrijgbaar voor baby's.

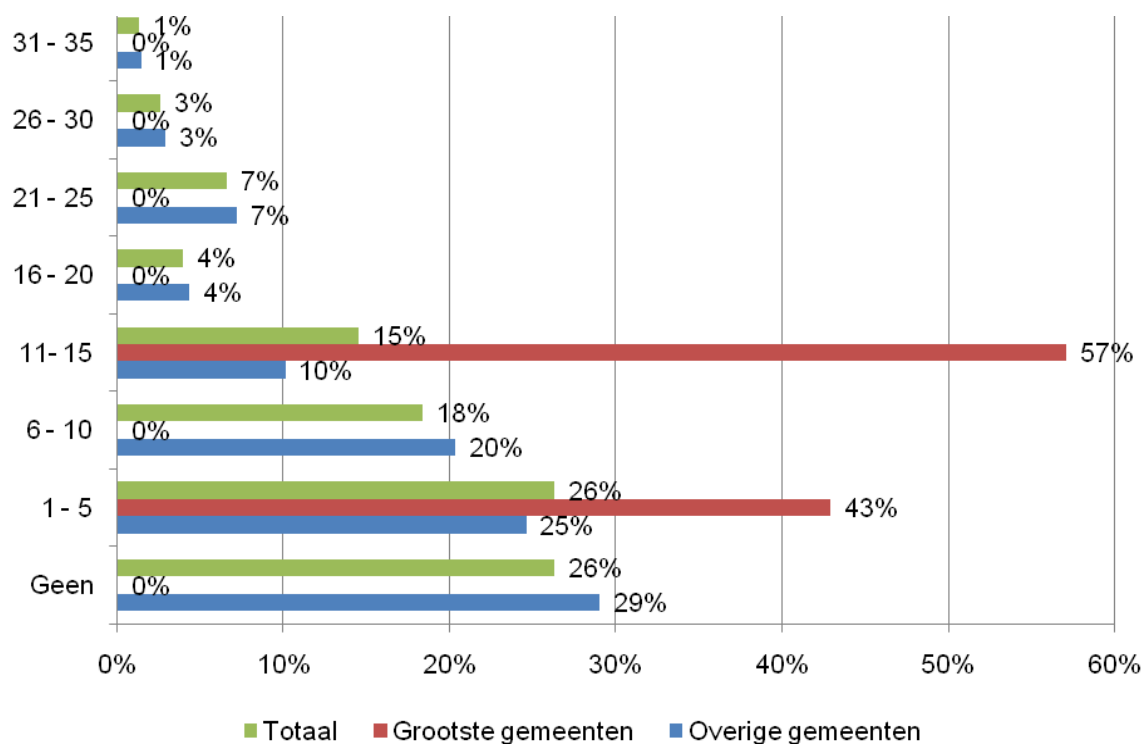
Figuur 8. Aantal boektitels voor baby's (%)

In meer dan de helft van alle deelnemende gemeenten zijn tussen de 1 en 5 ouderbijeenkomsten georganiseerd door de bibliotheek, zo blijkt uit figuur 9. Echter, in een derde van de bibliotheken is niets georganiseerd voor de ouders.

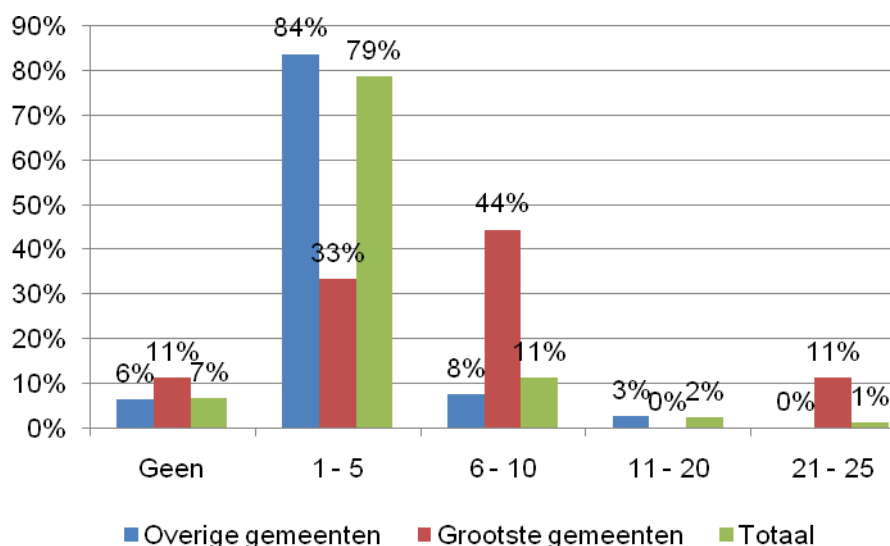
Figuur 9. Aantal door de bibliotheek georganiseerde ouderbijeenkomsten voor baby's in de bibliotheek (%)

Hoeveel bezoekers waren er gemiddeld bij een bijeenkomst aanwezig? Figuur 10 laat zien dat in een kwart van de gemeenten gemiddeld tussen de 1 à 5 mensen aanwezig waren.

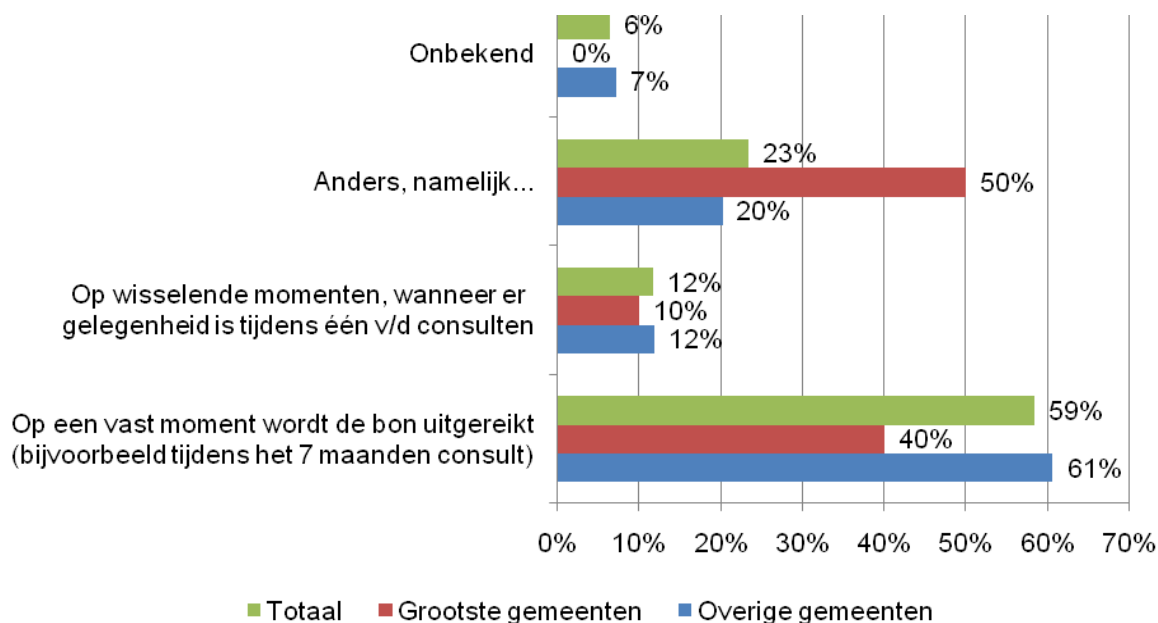
Figuur 10. Geschatte gemiddelde opkomst (per bijeenkomst) (%)

In 8 op de 10 gemeenten nemen zo'n 1 tot 5 consultatiebureaus deel aan het project (figuur 11). Vanzelfsprekend ligt het aantal deelnemende consultatiebureaus in de grotere gemeenten gemiddeld wat hoger.

Figuur 11. Aantal deelnemende consultatiebureaus (%)

In verreweg de meeste gevallen (59%) krijgen de ouders op een vast moment een BoekStart bon uitgereikt op het consultatiebureau (figuur 12a). In veel gevallen is er ook sprake van een ander moment. Deze momenten zijn weergegeven in tabel 12b.

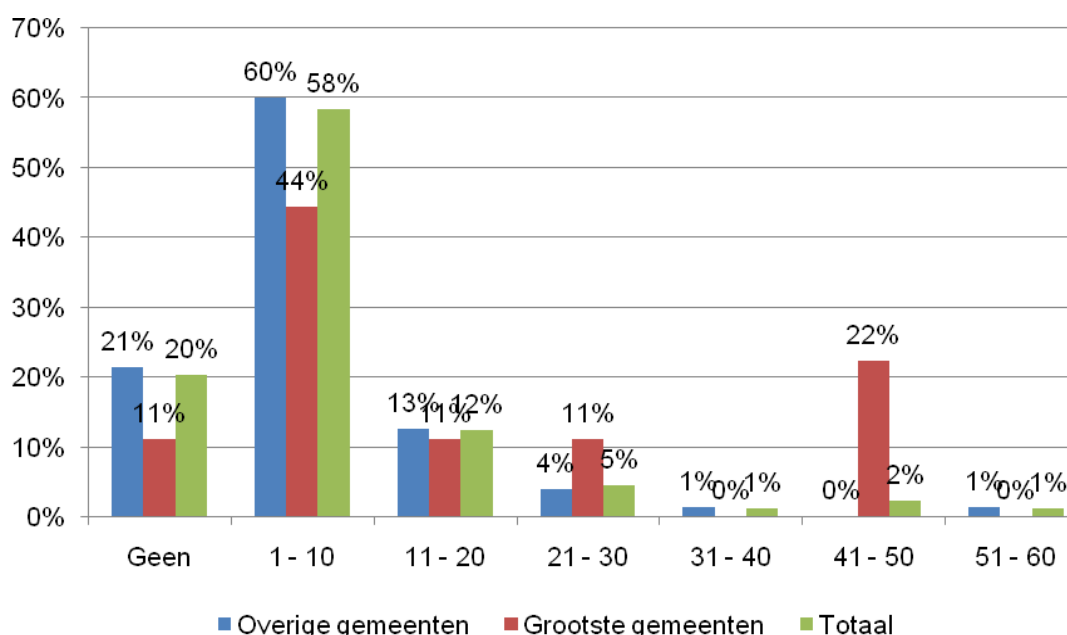
Figuur 12a. Wanneer worden de ouders op het consultatiebureau geïnformeerd over BoekStart?(%)

Tabel 12b. Wanneer worden de ouders op het consultatiebureau geïnformeerd over BoekStart?
Anders, namelijk:

Overige gemeenten	7 maanden. bon is al eerder verstuurd door gemeente
	Als de baby vier maanden is, reikt de verpleegkundige de brief uit. Hierin zit de bon.
	altijd, door promotiemateriaal en door gesprek van medewerker met moeder/vader
	bij 3 maanden consult geven ze de brief van de gemeente en de bon

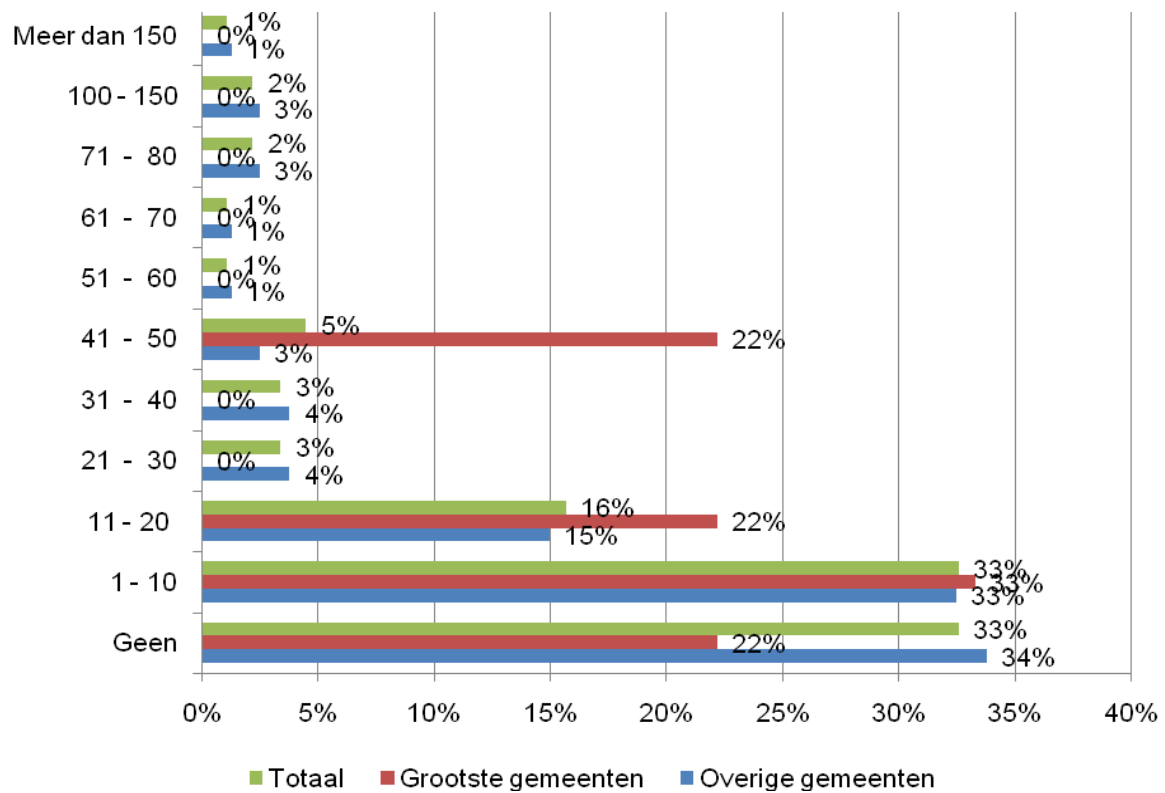
	bij het 6-mnd consult informeert de assistente (als de tijd dat toelaat) naar de brief/bon en reikt evt. een nieuwe bon uit
	Brief + bon bij 3 maanden bezoek
	Consultatiebureau deelt bij 3 maanden in opdracht van de gemeente de brief met de waardebon uit en vraagt na bij het 7 maanden consult
	consultatiebureau doet niet mee
	Dok verstuurt de bon naar alle baby's van 3 maanden. Tijdens het 7 maanden consult wordt boekstart besproken.
	Gemeente verstuurd brieven bij 3 maanden, Cb vraagt na bij 4 maanden
	in Oostflakkee ook als verpleegkundige op eerste huisbezoek gaat
	met vier maanden wordt de brief uitgereikt, ouders komen met de bon naar de bibliotheek.
	Niet
	niet; willen een kostenvergoeding voor inzet personeel
	tijdens 4 maanden consult
	wijzen op BoekStart tijdens het 4- en 8-maanden consult
	zowel 3 maanden als 7 maanden gesprek
Grootste gemeenten	bij eerste huisbezoek wijkverpleegkundige
	bij het maken van de volgende afspraak bij het consultatiebureau als de baby vier maanden oud is.
	door cb assistenten
	in Utrecht is er helaas geen samenwerking met consultatiebureaus mogelijk in verband met reorganisaties. Bibliotheek Utrecht heeft alle ouders met een baby in 2010 een brief gestuurd.
	tijdens het 4 maanden consult

Wanneer men naar tabel 13 kijkt, dan valt op dat in de meeste gemeenten zo'n 1 tot 10 kinderdagverblijven door de bibliotheek zijn geïnformeerd over BoekStart. Ongeveer een tiende geeft aan zo'n 11 tot 20 kinderdagverblijven te hebben geïnformeerd. In 20 procent van de gevallen is er echter geen enkel kinderdagverblijf geïnformeerd, zo blijkt uit de figuur.

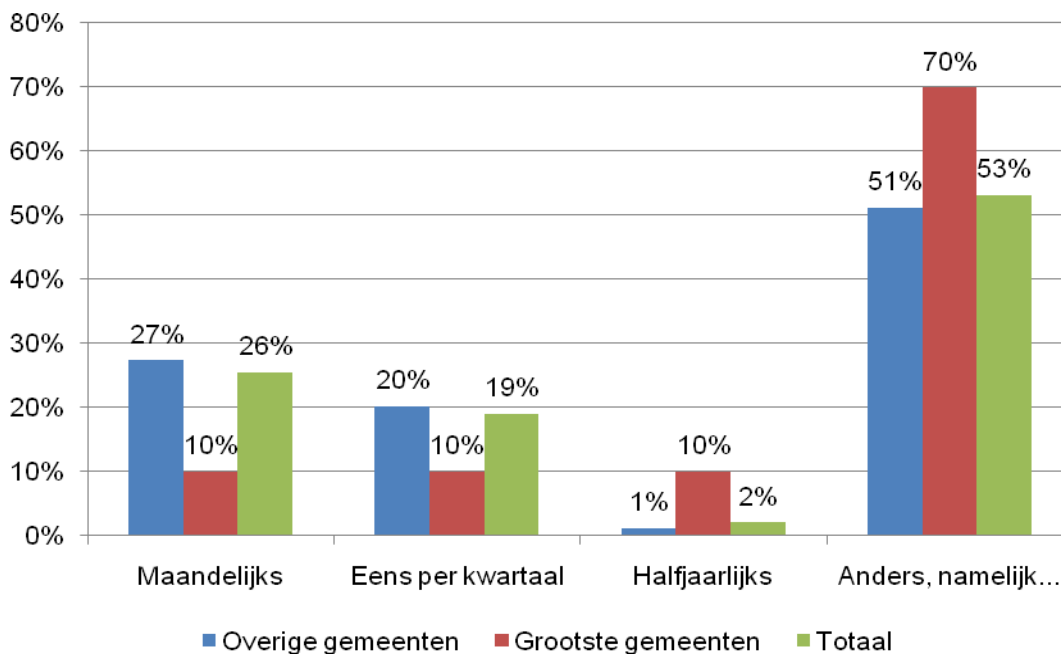

Figuur 13. Aantal door de bibliotheek geïnformeerde kinderdagverblijven over BoekStart (%)

In een derde van de gevallen zijn er geen BoekStartkoffertjes uitgereikt aan kinderdagverblijven. Een even groot aantal geeft daarentegen wel aan 1 tot 10 koffertjes te hebben uitgereikt, gevolgd door 16 procent die zo'n 11 tot 20 koffertjes heeft uitgereikt.

Figuur 14. Aantal uitgereikte BoekStartkoffers aan kinderdagverblijven (%)

Figuur 15a. Hoe vaak worden de brieven met waardebon door de gemeente verstuurd? (%)

De meeste coördinatoren hebben aangegeven dat de gemeenten de brieven met de waardebon met een andere frequentie versturen dan genoemd in de antwoordcategorieën (figuur 15a). Wat deze andere frequentie is, is weergegeven in tabel 15b. Een kwart van de bibliotheken heeft aangegeven dat de gemeente de brieven maandelijks verstuurd, zo'n 20 procent heeft aangegeven dat de brieven eens per kwartaal worden verstuurd.

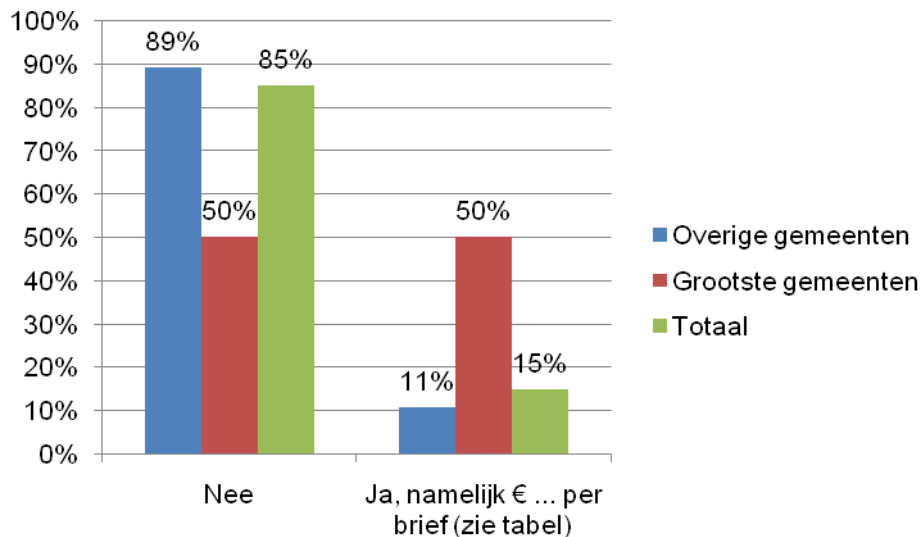
Tabel 15b. Hoe vaak worden de brieven met waardebon door de gemeente verstuurd? Anders, namelijk:

Overige gemeenten	1 x per 2 mnd.
	1x per 2 maanden
	2 gemeenten maandelijks, 1 gemeente tweemaandelijks
	3 maal per jaar, wordt 4 maal per jaar
	aanvankelijk maandelijks, nu 3 maanden vergeten, vanaf 1 mei weer maandelijks
	bij aangeven van de baby
	bij aangifte van geboorte
	bij inschrijving van de pasgeboren baby krijgt de ouder de waardebon mee.
	brief van burgemeester wordt op cb uitgereikt en toegelicht bij 3 mnd en op herhaling bij 7 mnd
	brief wordt op consultatiebureau meegegeven (bereik van 98% van alle baby's); brief is wel opgesteld door gemeente en ondertekend door wethouder.
	Consultatiebureau geeft in opdracht van de gemeente de bon uit bij 3-maandenconsult
	de brief wordt aan ouders meegegeven in de geboortekoffer, de brief wordt op sommige locaties uitgereikt door de verpleegkundigen op het consultatiebureau. Er wordt aan gewerkt om de gemeentes overal zover te krijgen dat ze de brieven versturen.
	direct bij de geboorte aangifte
	eens per twee maanden
	gelijk bij geboorte-aangifte
	gemeente werkt niet mee
	het consultatiebureau deelt ze uit
	Het consultatiebureau reikt de brieven uit, verspreid over het hele jaar, wanneer de baby vier maanden is.
	iedere dag bij aangifte kind zit er een bon in it taaltaske
	in geboortekoffer die ouders krijgen bij de aangifte van hun kind
	in het taaltasje dat uitgereikt wordt tijdens de geboorteaangifte
	JGZ deelt brieven uit bij 4-maanden consult
	ligt al een poosje stil door vertrekken van ambtenaar, vanaf 1 juli wordt er weer verstuurd
	middels het taaltasje dat uitgereikt wordt bij de geboorteaangifte
	niet, wordt door consultatiebureau geregeld
	onregelmatig, als er tijd voor is
	op consultatiebureau uitgereikt bij 3 maandenconsult
	per gemeente wisselend
	start per 1 mei 2011
	toegevoegd aan geboortekoffer-bij aangifte gemeente
uitgereikt bij de geboorteaangifte	

Tabel 15b. Hoe vaak worden de brieven met waardebon door de gemeente verstuurd? Anders, namelijk: - vervolg

	verschilt per gemeente. gemeentehuis heeft afgelopen jaar waarschijnlijk niet of nauwelijks verstuurd. wordt nu weer opgepakt.
	Verspreid over het jaar reikt de verpleegkundige de brieven met bon uit.
	volgens mij per kwartaal, weet ik niet zeker
	Wekelijks
	Worden na aangifte verzonden
	worden uitgereikt op consultatiebureau
	worden via consultatiebureau verstuurd
	wordt door consultatiebureaus gedaan
	zodra de ouder de pasgeboren baby registreert
Grootste gemeenten	bij geboorteaangifte
	brief wordt op het consultatiebureau uitgereikt tijdens het 4 maanden consult
	De bibliotheek verstuurt de brieven, en koopt het adressenbestand van de Gemeente.
	de brieven worden niet verstuurd via de gemeente maar bij het consultatiebureau uitgereikt.
	eens per kwartaal door bibliotheek zelf
	In 2010 verstuurd de Gemeente Arnhem gratis elke maand de brieven. Vanaf 2011 moet de Bibliotheek per mailing betalen. Kosten in 2011: € 350,- Kosten in 2012:
	Wekelijks

In de meeste gevallen heeft de bibliotheek niet betaald voor de verzending van de brieven (figuur 16a). Deze bevinding geldt in mindere mate voor de grootste gemeenten.

Figuur 16a. Heeft de bibliotheek de kosten voor verzending betaald? (%)

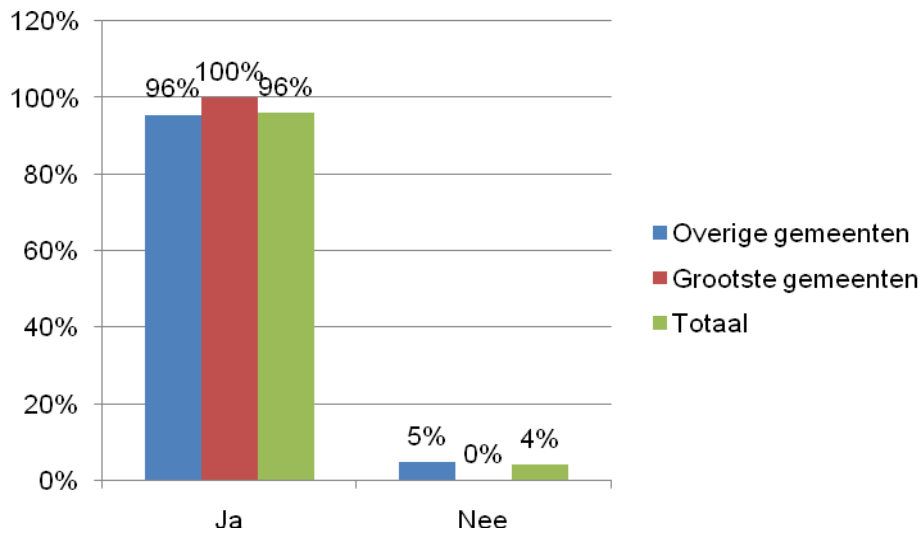
De bibliotheken die wel voor de verzending hebben betaald hebben tussen de 28 en 89 cent per brief betaald, zo blijkt uit tabel 16b op de volgende pagina.

Tabel 16b. Heeft de bibliotheek de kosten voor de verzending betaald? Ja, namelijk € X per brief:

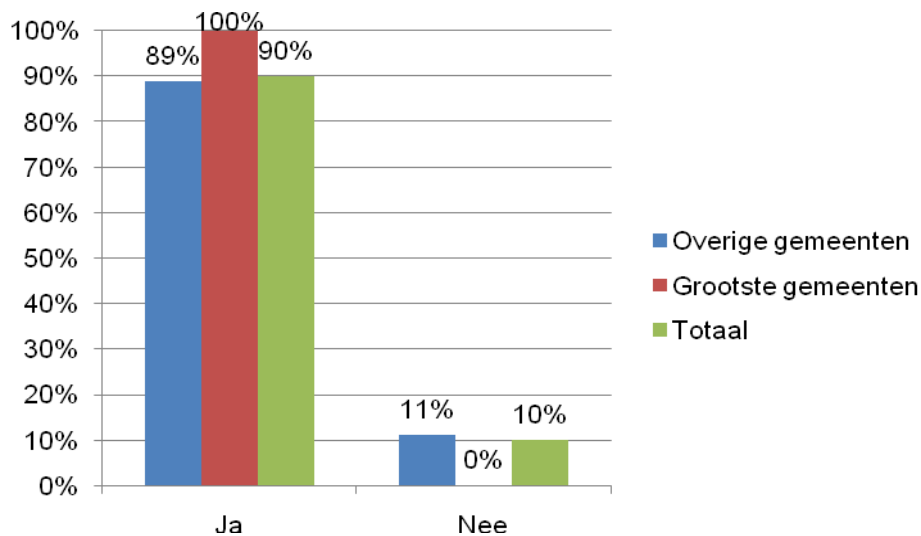
Overige gemeenten	?
	? re. komt nog via de gemeente, einde vh jaar
	0,34
	0,41
	0,44
	0,46
	0,89
	Kopieerkosten
Grootste gemeenten	0,45 ongeveer
	192,00 per kwartaal
	0,28
	0,46
	zie vorige vraag

2.3. BoekStartEnVerder Brochure

In de evaluatie is nader ingegaan op de BoekStartEnVerder brochure. Zowel de brochure voor ouders als de brochure voor de intermediair (bibliotheken en kinderopvang) zijn hierbij bevroegd. Omdat niet iedereen van deze brochures gebruik maakt is de coördinatoren allereerst gevraagd of en welke brochures men ontvangt (figuur 17 en figuur 18).

Figuur 17. De kleine variant voor ouders (%)

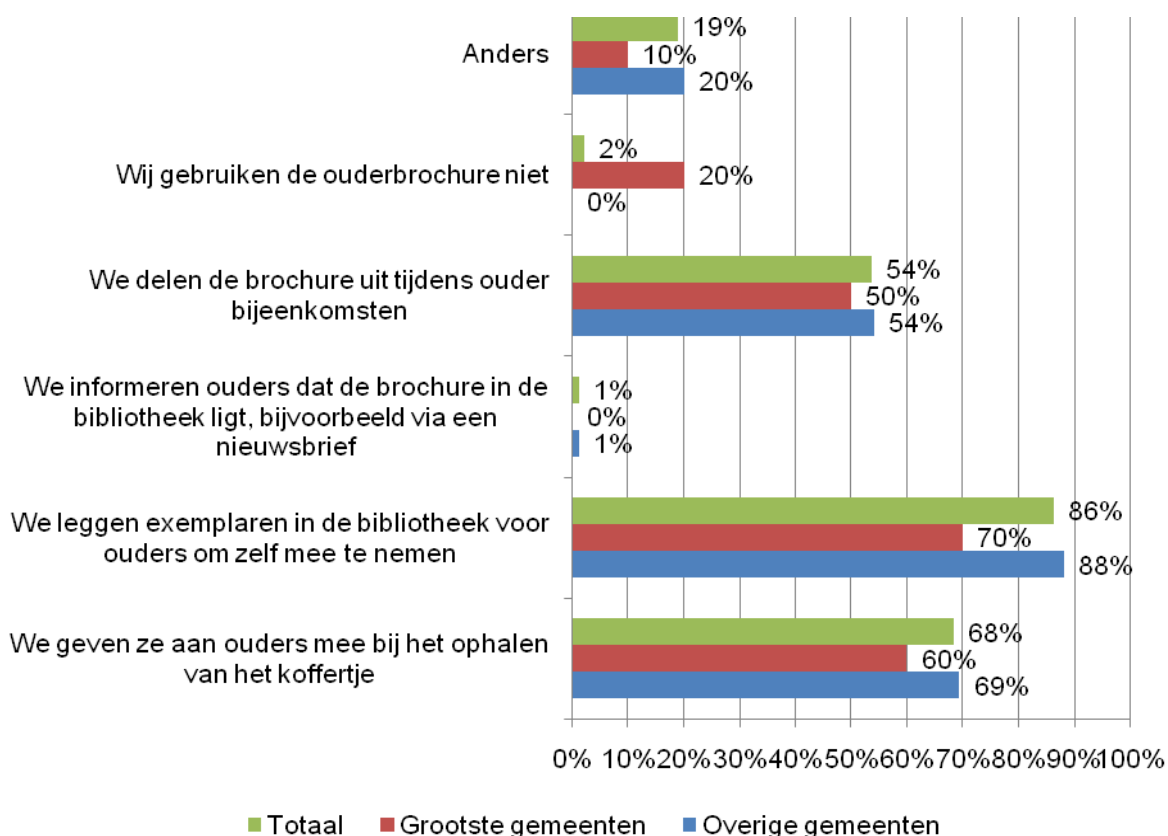

Figuur 18. De grote variant voor de intermediair (%)

De figuren laten zien dat in bijna alle gemeenten gebruik wordt gemaakt van beide varianten.

2.3.1 Brochure voor de ouders

Allereerst is nader ingegaan op het gebruik van de brochure voor de ouders. Figuur 19a laat zien dat de meeste bibliotheken (86%) exemplaren van de brochure in de bibliotheek leggen, zodat ouders ze zelf mee kunnen nemen. Ook worden de brochures vaak meegegeven aan ouders bij het ophalen van het koffertje, zo geeft 68 procent van de bibliotheken aan. Ongeveer de helft van de bibliotheken deelt de brochure uit bij een ouderbijeenkomst. Wat zelden wordt gedaan is ouders informeren over waar ze de brochure kunnen vinden (bijvoorbeeld via de nieuwsbrief).

Figuur 19a. Op welke manier gebruikt u de BoekStartEnVerder brochure voor de ouders? (% ja)

Een aantal bibliotheken, uit zowel de grootste als overige gemeenten, hebben aangegeven op een andere manier de BoekStartEnVerder brochure voor ouders in te zetten (zie tabel 19b).

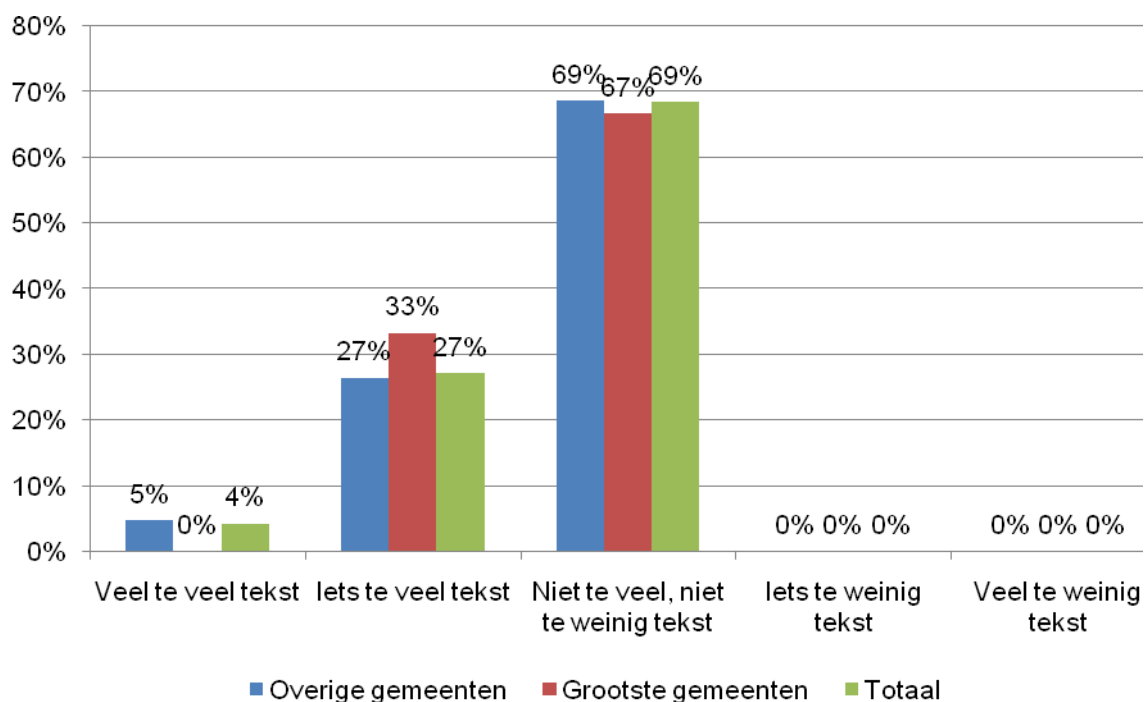
Tabel 19b. Op welke manier gebruikt u de BoekStartEnVerder brochure voor de ouders? Anders, namelijk:

Overige gemeenten	achtergelaten op kdv en consultatiebureau
	Bij de kinderopvang en consultatiebureaus liggen exemplaren
	consultatie-buro
	Consultatiebureau
	en attenderen ouders er op bij ophalen koffertje
	gaan ook naar Kinderdagverblijven
	in wachtkamer consultatiebureaus, op KDV's
	liggen bij CJG
	ligt in BoekStarhoek van de CB's en op kinderdagverblijven

Tabel 19b. Op welke manier gebruikt u de BoekStartEnVerder brochure voor de ouders? Anders, namelijk: - vervolg

	uitdelen Kleintje Koffie(bijeenk.ouders+kind 1-3jr)
	verspreiding bij KDV en CJG
	via collecties die uitgeleend worden aan kinderdagverblijven
	via de kinderdagverblijven en consultatiebureaus
	We leggen brochures bij het consultatiebureau
	we leggen exemplaren elders (kdv, cons.bureau)
	Wij hebben een presentiezuil met alle folders over BoekStart in de bibliotheek en consultatiebureau ingericht. Daarnaast hebben alle KDV pakketjes met folders en achtergrondinformatie ontvangen
	ze worden neergelegd om mee te nemen op peuterspeelzalen
Grootste gemeenten	we delen ze vooral uit via de kdv's

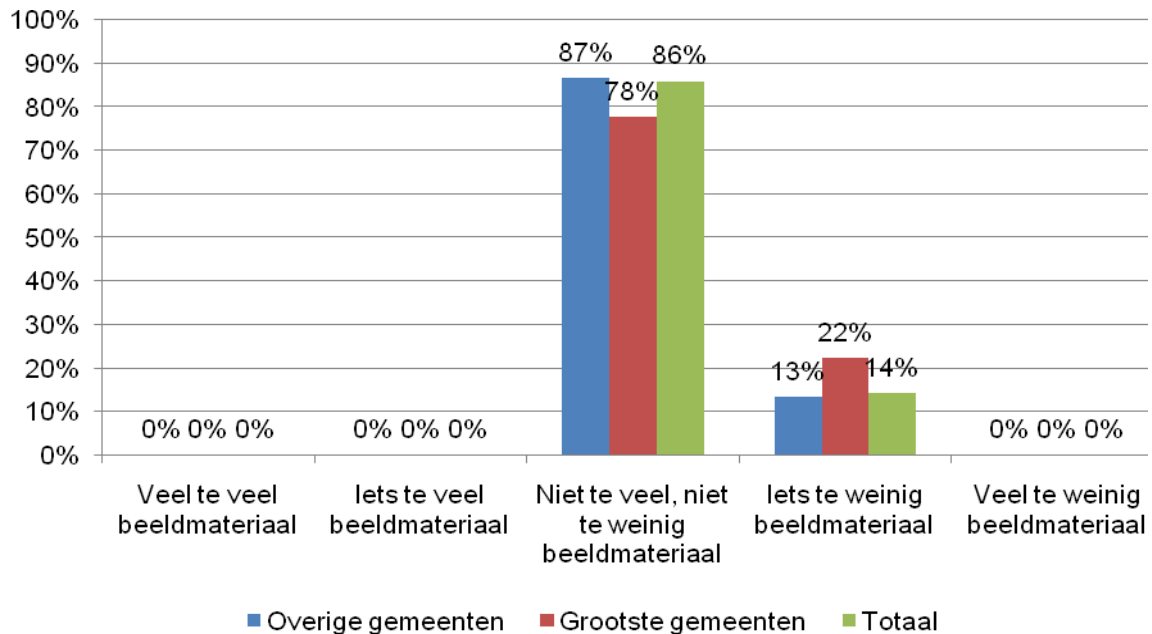
Hoe oordelen de coördinatoren over de lay-out van de BoekStartEnVerder brochure voor ouders? Wat vinden zij van de verhouding tekst en beeldmateriaal? De figuren 20 en 21 geven hier meer inzicht in.

Figuur 20. Wat vindt u van de hoeveelheid tekst in de brochure?

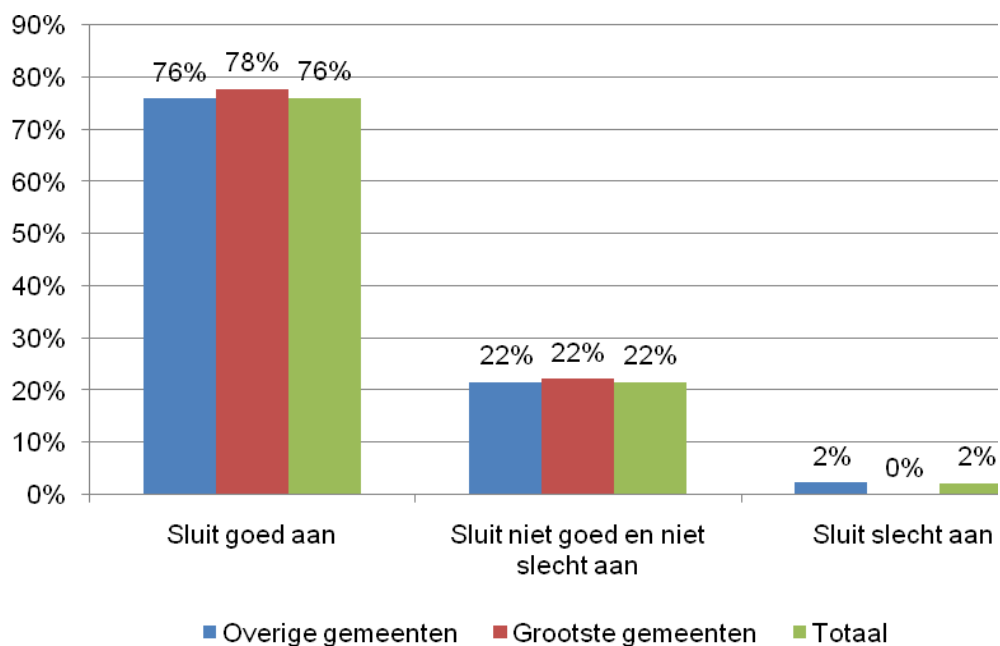
Over het algemeen vindt 69% dat de hoeveelheid tekst in de brochure voor ouders precies goed is: niet te veel, maar ook niet te weinig tekst. Toch is er een groep aanwezig (27%) die vindt dat er iets te veel tekst in de brochure staat.

Qua hoeveelheid beeldmateriaal is meer dan 8 op de 10 coördinatoren van mening dat er niet te veel maar ook niet te weinig van aanwezig is in de brochures (figuur 21 op de volgende bladzijde). Veertien procent ziet liever ietsje meer beeldmateriaal terug.

Figuur 21. Wat vindt u van de hoeveelheid beeldmateriaal in de brochure?

Voor wat betreft het taalgebruik in de brochure voor ouders wordt door driekwart van de gemeenten aangegeven dat deze goed aansluit bij de doelgroep. Zo'n 22 procent vindt dat het niet goed aansluit, maar ook niet slecht.

Figuur 22. Wat vindt u van het taalgebruik in de brochures? Sluit dit goed aan bij de doelgroep? (%)

Middels een open antwoord hebben coördinatoren aandachtspunten aan kunnen geven met betrekking tot de kleine variant van de brochure. In tabel 23 zijn de reacties weergegeven.

Tabel 23. Waar zou volgens u nog aandacht aan besteed moeten worden in de brochure (voor de ouders) bijvoorbeeld wat betreft onderwerpen?

Overige gemeenten	- gebruik van gebaren bij baby's ter ondersteuning van communicatie -nieuwe kortingsbonnen!
	Adviseren vertaling in Turks/Marokkaans voor uitdelen consultatiebureau
	al voldoende keus aan onderwerpen
	alles rondom het leven van een baby en de taalontwikkeling
	Als de voorleestips er maar in blijven staan
	Baby- en opvoedcollectie voor volwassenen; lidmaatschap broers en zusjes
	ben tevreden
	Brochure is te moeilijk voor ouders met niet Nederlandse achtergrond
	concentreren op 0 - 2 jarigen
	De brochure is volledig
	De doelgroep blijft dezelfde, maar de ouders groeien met hun kindjes mee, dus het is niet nodig om een grotere variëteit aan onderwerpen aan te bieden. Deze thema's zijn toereikend.
	de vraag: wat levert het op, zo vroeg al met boeken beginnen? mag meer benadrukt worden. laat maar harde cijfers van onderzoek zien in die brochure. ouders zie je denken: leuk allemaal, maar boeken voor een baby is allemaal overdreven.
	Echt geen idee, er is juist zoveel variatie in de brochures (boekentips, spelletjes)
	liedjes voor baby's
	logopedie, muziek en zingen, belang van praten en voorlezen met baby door bv deskundige of wijzen op een onderzoek
	Meer informatie over de collectie Boekstart-boekjes in de bibliotheek.
	muziek op schoot, logopedie, babymassage, alles wat te maken heeft met de wereld rondom het leven van een baby
	Nationale Voorleesdagen. Eventueel ipv Kinderboekenweek.
	nog geen zicht op
	Ouders willen graag tips hoe je kunt voorlezen, wat je kunt voorlezen. Wat is het effect, waarom voorlezen enz.
ouders wisselen dus aantal onderwerpen hoeft niet uitgebreid	
samen met de brochure "baby's houden van boeken" is het voldoende. Daarin staat namelijk wat je kunt met baby's en boeken, en dat is iets wat ouders op meerdere momenten als info moeten krijgen, denk ik.	
Vooralsnog geen aanvullingen	
zingen en bewegen is net zo belangrijk als voorlezen, praten en je kind aansporen om zelf dingen te benoemen. Dit kwam in de laatste En nu verder al aan bod. Mag wat mij betreft iedere keer herhaald worden.	
Grootste gemeenten	Bibliotheek Utrecht werkt uitsluitend met de groep Voorscholen in de stad. Er ligt, ingegeven vanuit de subsidies die Utrecht krijgt, geen prioriteit bij peuterspeelzalen en kinderdagverblijven. Heel eenvoudige informatie, gericht op deze groep ouders, is
	n.v.t
	Na inventarisatie onder onze 11 BoekStartbibliotheken, geeft men aan tevreden te zijn over brochure en er worden geen veranderingen voorgesteld.
	prima inhoud

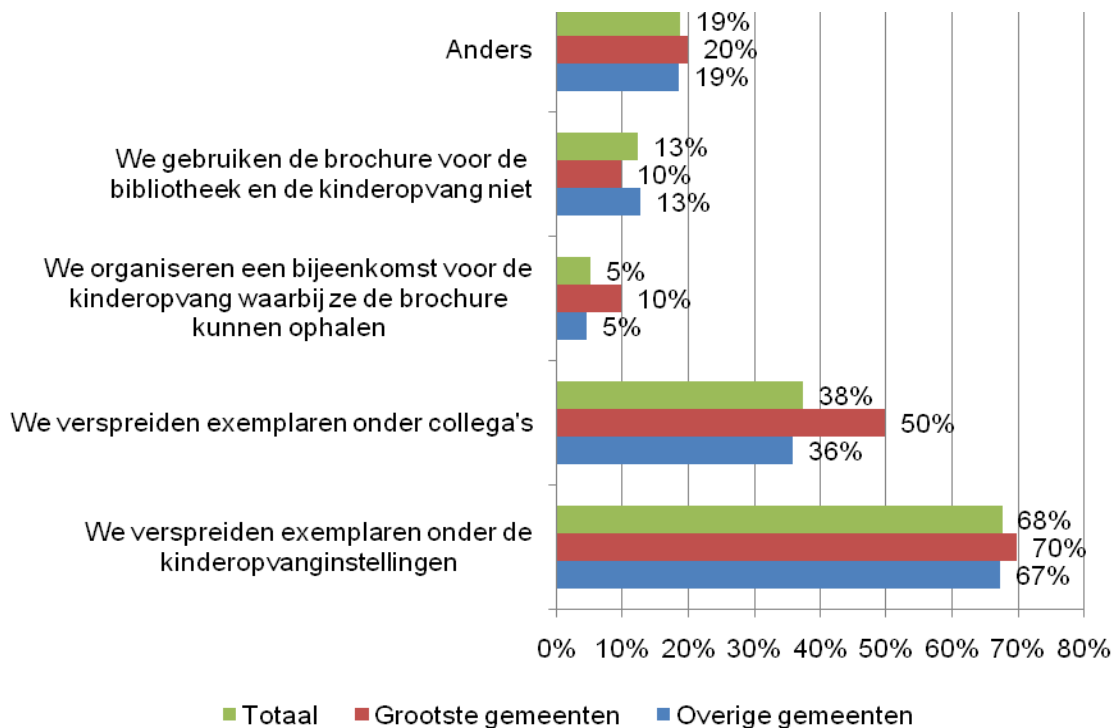
Tabel 23. Waar zou volgens u nog aandacht aan besteed moeten worden in de brochure (voor de ouders) bijvoorbeeld wat betreft onderwerpen? - vervolg

	Taalgebruik sluit goed aan op de doelgroep die hier komt - ouders die al vaak meer lezen ... Liedjes en versjes?
	Telkens benadrukken waarom lezen zo belangrijk is, het liefst puntsgewijs. Niet in een lang verhaal. In Arnhem zien we nl. ook veel allochtonen die het koffertje ophalen koffertje ophalen.

2.3.2. Brochure voor intermediairs (bibliotheek en kinderopvang)

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op het gebruik en de ervaringen met de grote variant van de brochure, namelijk de BoekStartEnVerder brochure voor intermediairs.

In de meeste gemeenten (68%) wordt de brochure voor intermediairs onder de kinderopvanginstellingen verspreid (figuur 24a). Tevens wordt veel aangegeven dat men exemplaren onder collega's verspreid.

Figuur 24a. Op welke manier gebruikt u de BoekStartEnVerder brochure voor de bibliotheek en kinderopvang?

Een vijfde van de coördinatoren geeft aan dat er bij hen een andere manier is. Deze bevindingen zijn terug te vinden in tabel 24b. Een tiende van de respondenten gebruikt de brochure niet.

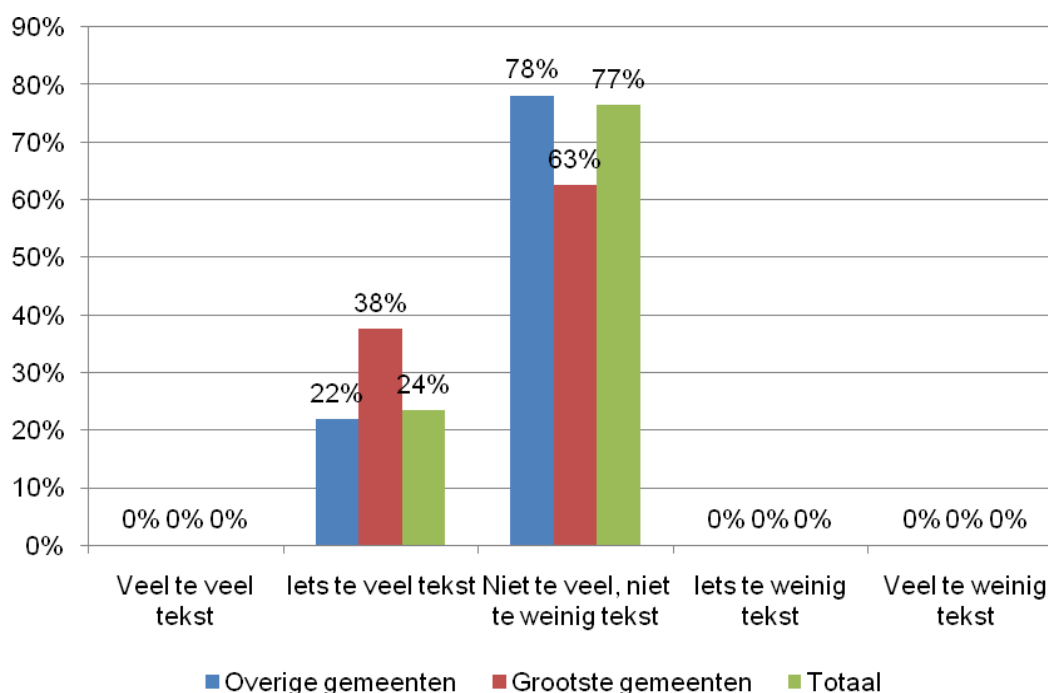
Tabel 24b. Op welke manier gebruikt u de BoekStartEnVerder brochure voor de bibliotheek en kinderopvang? Anders:

Overige gemeenten	contact moet nog worden gelegd
	geven ze ook aan peuterspeelzalen
	intermediairs consultatiebureau

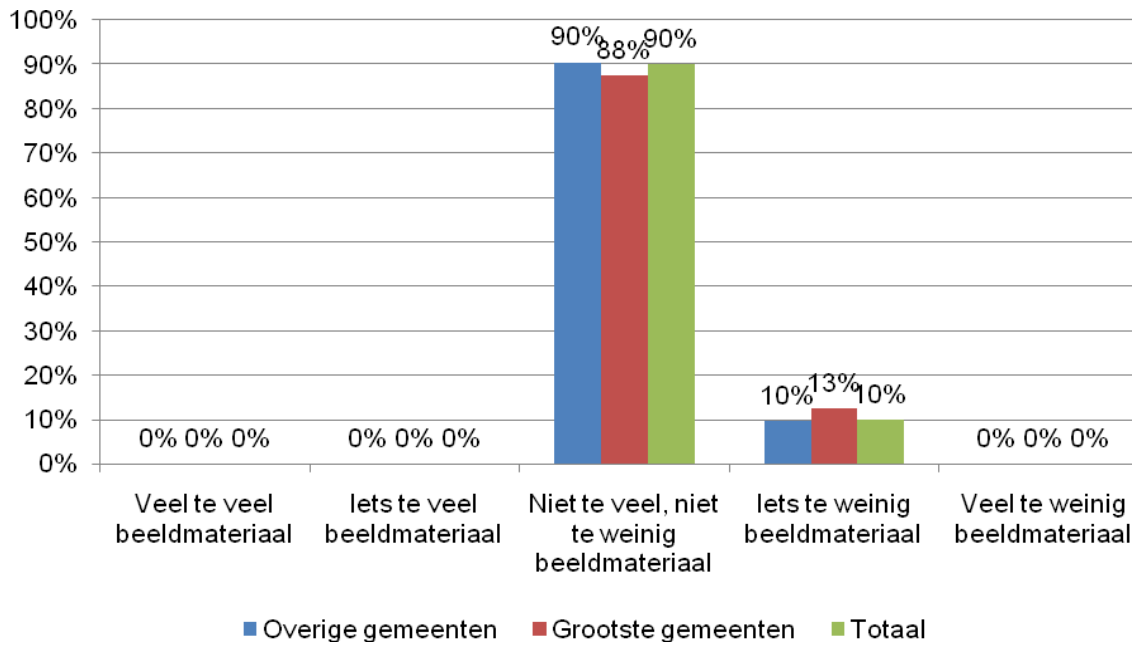
Tabel 24b. Op welke manier gebruikt u de BoekStartEnVerder brochure voor de bibliotheek en kinderopvang? Anders: - vervolg

	liggen in bibliotheek en bij c/jg
	Mogelijk in de toekomst
	nog verspreid worden bij het consultatiebureau en kinderopvang
	tot nu toe gebruiken wij de brochure niet, ik wil hem gebruiken bij de ouderbijeenkomsten
	verspreiden onder collega's, neerleggen in bibliotheek, c/jg
	we gaan pas komend schooljaar aan de slag met Boekstart in de Kinderopvang. bewaren de folders voor komend schooljaar
	we gaan ze nog verspreiden onder de kinderopvang.
	we gaan ze verspreiden onder de instellingen
	we gebruiken de brochure nog niet
	we hebben instellingen per brief geïnformeerd over mogelijkheden BoekStart, incl. Brochures
	we willen hier binnenkort mee aan de slag
	We zijn nog niet zo ver dat we deze gebruiken
Grootste gemeenten	Bibliotheek Utrecht richt zich door subsidievoorwaarden uitsluitend op de ruim 90 Voorscholen (gericht op groepen peuters met achterstand taal)in de stad. andere voorschoolse instellingen worden niet actief benaderd.
	medewerkers Consultatiebureau

Hoe ervaart men de verhouding tekst en beeldmateriaal in de brochure voor intermediairs? De hoeveelheid tekst in de brochure is voor de meesten (77%) precies goed. Echter, sommigen geven aan dat er iets te veel tekst in staat.

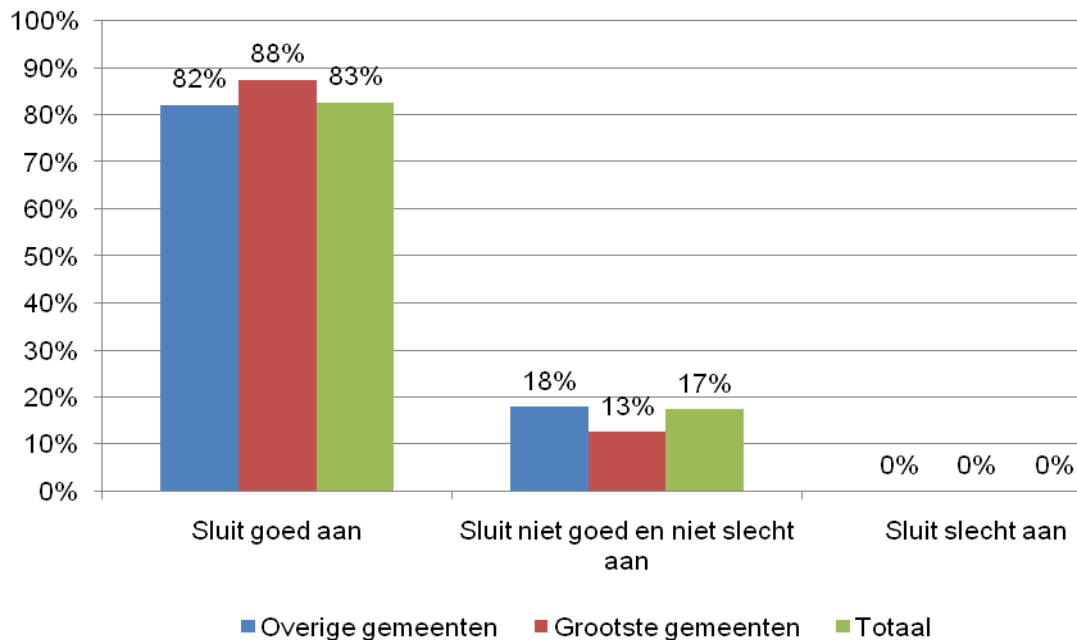
Figuur 25. Wat vindt u van de hoeveelheid tekst in de brochure? (%)

Figuur 26. Wat vindt u van de hoeveelheid beeldmateriaal in de brochure? (%)

Over het algemeen vindt 9 op de 10 BoekStart coördinatoren dat de brochure voor intermediairs niet te veel en niet te weinig beeldmateriaal bevat (figuur 26). Eén tiende van hen vindt dat de brochure iets te weinig beeldmateriaal bevat, wat conform de bevinding in figuur 25 is, waar een deel van de coördinatoren aangeeft dat de brochure te veel tekst bevat.

Verreweg de meeste coördinatoren hebben aangegeven dat het taalgebruik in de brochure goed aansluit, zo blijkt uit figuur 27.

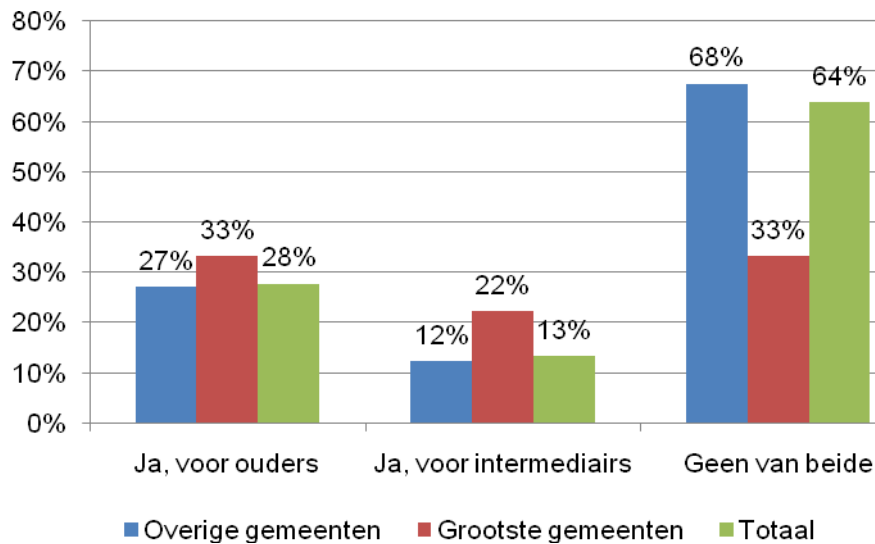

Figuur 27. Wat vindt u van het taalgebruik in de brochure? Sluit dit goed aan bij de doelgroep? (%)

In onderstaande tabel hebben BoekStart coördinatoren de gelegenheid gekregen om aan te geven waar in de brochure nog aandacht aan mag worden besteed.

Tabel 28. Waar zou volgens u nog aandacht aan besteed moeten worden in de brochure (voor intermediairs: bibliotheek en kinderopvang) bijvoorbeeld wat betreft onderwerpen?

Overige gemeenten	aan hoe belangrijk voorlezen is voor de (taal)ontwikkeling van de baby, het praten met de baby en oogcontact
	allochtone ouders
	baby's en peuters en TV, prentenboeken op i-pad, geanimeerde prentenboeken en de verschillende aanbieders...
	benadrukken hoe jonge baby's gebaat zijn met boekjes
	Besteed ook aandacht aan het doorgeven van de informatie. Ouder vertelt nieuwe ouder.....
	geen opmerkingen
	geen specifieke toevoegingen
	goede praktijkvoorbeelden van een leeshoek, voorlezen in de KO
	hoe kan je nu goed voorlezen, laat foto's zien van ingerichte boekenhoeken op kinderdagverblijven, good practice voorbeelden
	Ik vind de brochures helemaal goed, aantrekkelijk, veel leuke boekjes erin, tips, spelletjes, genoeg afbeeldingen...
	inhoud = goed, belang van zingen, wel/niet tv kijken
	Kinderdagverblijven en peuterspeelzalen willen graag weten wat zij kunnen doen met Boekstart en boekjes
	Kostbaar middel om intermediairs te informeren. Via internet, nieuwsbrieven is een goedkopere manier.
	leuke foto's, doet altijd veel! Boekentips, voorleestips, goede praktijkvoorbeelden!
	liedjes en cd's voor baby's
	Ook hier weer de aparte collectie van de bibliotheken.
	Veel geld en energie in een product waarvan ik het effect betwijfel. bij de collectiemedewerkers zijn de titels bekend en komen zo ook bij het overige personeel terecht.
	voldoende aanbod
Vooralsnog geen aanvullingen	
zo snel mogelijk resultaten opnemen in de brochure	
Grootste gemeenten	Ik raak het spoor bijster van alle folders die in omloop zijn. Lastig om verschillen te zien tussen folders.
	In Amsterdam is er wel een grote groep van oorsprong anderstalige ouders die niet zoveel kunnen met de brochure en verder. Een versie met een eenvoudige vormgeving en simpel taalgebruik zou goed te gebruiken zijn.
	liedjes en versjes momenten met een baby op een dag om iets met babyboeken te doen, met taal, met versjes en liedjes
	Na inventarisatie onder onze 11 BoekStartbibliotheken, geeft men aan tevreden te zijn over brochure en er worden geen veranderingen voorgesteld.

Figuur 29. Hebt u wel eens brochures nabesteld? Zo ja, welke? (% ja)

Tenslotte is aan de bibliotheken gevraagd of zij wel eens brochures hebben nabesteld. Ongeveer drie op de 10 respondenten heeft aangegeven dat zij een brochure voor de ouders hebben nabesteld. Ongeveer 1 op de 10 respondenten geeft daarnaast aan de brochure voor intermediairs te hebben nabesteld.

Samenvatting

In de BoekStart evaluatie is nader ingegaan op het gebruik van en de ervaringen met BoekStart. Ook is gekeken naar het bereik van BoekStart en zijn de ervaringen over de BoekStartEnVerder brochures opgehaald. Aan het onderzoek hebben veel bibliotheken en gemeenten deelgenomen, variërend van kleine gemeenten tot grote gemeenten zoals Amsterdam en Den Haag.

Babyleden

Voor wat betreft de uitvoering en het bereik van het BoekStart project, blijkt dat vóór deelname aan BoekStart de meeste bibliotheken tussen de 1 en 10 babyleden in hun bibliotheek(vestiging) hadden. Na het ophalen van de BoekStartkoffers blijken de meeste bibliotheken er tussen de 1 en 200 babyleden bij te hebben gekregen. Gemiddeld zijn er in ieder geval zo'n 186 nieuwe babyleden per bibliotheek bij gekomen. Al met al maakt de evaluatie duidelijk dat het bereik van BoekStart steeds groter wordt: er worden steeds meer koffertjes opgehaald en het leidt tot nieuwe babyleden. De baby's hebben over het algemeen een ruime keuze uit materialen, gezien de meeste bibliotheken meer dan 80 boektitels hebben voor deze doelgroep.

Brieven en BoekStartkoffertjes

Om deze nieuwe leden te kunnen verwelkomen is er eerst een brief gestuurd naar ouders over het BoekStartkoffertje. Bekijkt men de aantallen verstuurd brieven, dan is te zien dat dit over de tijd toeneemt (met de opmerking dat 2011 nog in volle gang is). Dit patroon is ook terug te zien bij de opgehaalde koffertjes. Zet men het aantal opgehaalde koffertjes af tegen het aantal verstuurd brieven, dan is in 2011 naar verhouding 40 procent afgehaald ten opzichte van het aantal brieven dat is verstuurd. In 2009 lag dit percentage op 29.

De verstuurfrequentie van brieven met de waardebon door de gemeente, lijkt wat te verschillen. Een kwart van de gemeenten stuurt het maandelijks, een vijfde van de gemeenten eens per kwartaal, maar velen geven ook aan dat ouders dit bij de aangifte van de geboorte krijgen. In de meeste gevallen betaalt de bibliotheek niet voor de verzending.

Ouderbijeenkomsten

Om ouders te bereiken kan door de bibliotheek een ouderbijeenkomst worden georganiseerd. Zo'n twee derde van de bibliotheken heeft dit wel eens gedaan en dit betreft in de meeste gevallen 1 tot 5 bijeenkomsten. In een kwart van de gevallen hebben de ouders geen gehoor gegeven aan deze bijeenkomst. Daarentegen waren er in eveneens in een kwart van de gevallen tussen de 1 en 5 mensen aanwezig. Achttien procent van de bibliotheken heeft aangegeven dat er 6 tot 10 ouders de bijeenkomst hadden bezocht.

Consultatiebureaus en kinderdagverblijven

In bijna alle gemeenten neemt een consultatiebureau deel aan het project. Op het consultatiebureau is er meestal een vast moment waarop de BoekStartbon wordt uitgereikt aan de ouders.

Hoewel in 20 procent van de gevallen is gebleken dat er geen kinderdagverblijven zijn geïnformeerd over BoekStart, heeft de meerderheid dit wel gedaan. In de meeste gevallen is tussen de 1 en 10 dagverblijven geïnformeerd. Een derde van de coördinatoren heeft aangegeven dat er geen BoekStartkoffers zijn uitgereikt aan kinderdagverblijven. Een even groot aandeel geeft aan dat zij tussen de 1 en 10 koffertjes heeft uitgereikt.

BoekStartEnVerder

In de tien grootste gemeenten en ook in bijna alle overige gemeenten ontvangt men zowel de BoekStartEnVerder brochure voor de ouders als de BoekStartEnVerder brochure voor bibliotheken en kinderopvang. De meeste bibliotheken leggen exemplaren van de ouder-variant in de bibliotheek en geven deze mee bij het ophalen van het koffertje of tijdens een bijeenkomst. De brochure voor intermediairs wordt veelal verspreid onder kinderopvanginstellingen en collega's.

Over het algemeen geldt voor beide brochurevarianten dat de verhouding tekst en de verhouding beeldmateriaal als goed wordt ervaren. Door sommige coördinatoren is echter aangegeven dat er iets te veel tekst en iets te weinig beeldmateriaal in staat. De ruime meerderheid vindt dat het taalgebruik goed aansluit bij de doelgroep.